

1200.

Na osnovu čl. 762 do 774 Zakona o tržištu kapitala („Službeni list Crne Gore“, broj 16/2026) Komisija za tržište kapitala na 171. sjednici održanoj dana 20.2.2026. godine donosi

P R A V I L A **ZA UTVRĐIVANJE OPŠTEG OKVIRA ZA SEKJURITIZACIJU I USPOSTAVLJANJE SPECIFIČNOG OKVIRA ZA JEDNOSTAVNU, TRANSPARENTNU I STANDARDIZOVANU SEKJURITIZACIJU**

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet i svrha

Član 1

Ovim pravilima bliže se propisuju sadržaj politika i postupaka iz članova 762 do 774 Zakona o tržištu kapitala („Službeni list Crne Gore“, br. 14/26) i uređuje se način primjene i nadzora obaveza iz oblasti sekjuritizacije, uključujući obaveze inicijatora, sponzora i SSPE-a, uslove za označavanje sekjuritizacija kao STS, postupke obavještanja i notifikacije nadležnih organa i investitora, nadležnosti kompetentnih organa i ESMA-e u nadzoru i koordinaciji, primjenu administrativnih i krivičnih sankcija u slučaju nepoštovanja pravila, te razmjenu informacija i saradnju između nadležnih tijela, ESMA-e, EBA-e i EIOPA-e. Cilj ovih pravila je osiguranje transparentnosti, stabilnosti i integriteta tržišta sekjuritizacija, zaštita interesa investitora i doprinos ukupnoj finansijskoj stabilnosti.

Definicije

Član 2

- (1) Izrazi upotrijebljeni u ovim Pravilima imaju sljedeće značenje:
- 1) Zakon je Zakon o tržištu kapitala („Službeni list Crne Gore“, broj 16/2026);
 - 2) Komisija je Komisija za tržište kapitala;
- (2) Ostali pojmovi imaju isto značenje kao u zakonu.

Prodaja sekjuritizacionih pozicija malim investitorima

Član 3

- (1) Prodavac sekjuritizacione pozicije ne smije prodati takvu poziciju malom investitoru, u smislu tačke 11 stav 1 član 4 Direktive 2014/65/EU, osim ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:
- 1) da je prodavac sekjuritizacione pozicije sproveo test primjerenosti u skladu sa članom 25 stav 2 Direktive 2014/65/EU;
 - 2) da je prodavac sekjuritizacione pozicije, na osnovu testa iz tačke 1 ovog stava, utvrdio da je sekjuritizaciona pozicija primjerena za tog malog investitora;
 - 3) da je prodavac sekjuritizacione pozicije bez odlaganja dostavio malom investitoru izvještaj o rezultatima sprovedenog testa primjerenosti.
- (2) Kada su ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog člana i kada portfelj finansijskih instrumenata malog investitora ne prelazi 500.000 eura, prodavac je dužan da, na osnovu podataka koje je mali investitor dostavio u skladu sa stavom 3 ovog člana, obezbijedi da mali investitor ne ulaže zbirno više od 10% vrijednosti svog portfelja finansijskih instrumenata u sekjuritizacione pozicije, kao i da početni minimalni iznos ulaganja u jednu ili više sekjuritizacionih pozicija iznosi 10.000 eura.
- (3) Mali investitor je dužan da prodavcu dostavi tačne podatke o svom portfelju finansijskih instrumenata, uključujući i sva ulaganja u sekjuritizacione pozicije.
- (4) Za potrebe st. 2 i 3 ovog člana, portfelj finansijskih instrumenata malog investitora obuhvata novčane depozite i finansijske instrumente, ali ne obuhvata finansijske instrumente koji su dati kao sredstvo obezbjeđenja.

Zahtjevi u pogledu subjekata posebne namjene za sekjuritizaciju (SSPE)

Član 4

- (1) Subjekt posebne namjene za sekjuritizaciju ne može biti osnovan u trećoj državi na koju se primjenjuje bilo šta od sljedećeg:
- 1) ta treća država je u skladu sa članom 9 Direktive (EU) 2015/849 Evropskog parlamenta i Savjeta uvrštena na listu visokorizičnih trećih država koje imaju strateške nedostatke u svom sistemu za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
 - 2) ta treća država je uvrštena u Aneks I EU liste nekooperativnih jurisdikcija u poreske svrhe;
 - 3) ta treća država nije zaključila sporazum sa državom članicom kojim se obezbjeđuje da ta treća država u potpunosti poštuje standarde utvrđene u članu 26 Modela poreske konvencije Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) o porezima na dohodak i imovinu ili u Modelu sporazuma OECD o razmjeni informacija u poreskim pitanjima, kao i da obezbjeđuje djelotvornu razmjenu informacija u poreskim pitanjima, uključujući sve multilateralne poreske sporazume.
- (2) Kada je subjekt posebne namjene za sekjuritizaciju osnovan nakon 9. aprila 2021. godine u jurisdikciji navedenoj u Aneksu II zbog primjene štetnog poreskog režima, investitor je dužan da o ulaganju u hartije od vrijednosti koje je izdao taj subjekt obavijesti nadležni poreski organ države članice u kojoj ima poresko prebivalište.

II. ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA SVE SEKJURITIZACIJE

Zahtjevi dužne pažnje za institucionalne investitore

Član 5

- (1) Prije sticanja sekjuritizacione pozicije, institucionalni investitor, osim inicijatora, sponzora ili originalnog kreditora, dužan je da provjeri:
- 1) kada inicijator ili originalni kreditor sa sjedištem u Uniji nije kreditna institucija niti investiciono društvo u smislu tač. 1 i 2 stava 1 člana 4 Regulative (EU) br. 575/2013, da inicijator ili originalni kreditor odobrava sve kredite iz kojih proizilaze osnovne izloženosti na osnovu pouzdanih i jasno definisanih kriterijuma i jasno uspostavljenih postupaka za odobravanje, izmjenu, obnovu i finansiranje tih kredita, te da ima uspostavljene djelotvorne sisteme za primjenu tih kriterijuma i postupaka u skladu sa članom 9 stav 1 ovog zakona;
 - 2) kada inicijator ili originalni kreditor ima sjedište u trećoj državi, da inicijator ili originalni kreditor odobrava sve kredite iz kojih proizilaze osnovne izloženosti na osnovu pouzdanih i jasno definisanih kriterijuma i jasno uspostavljenih postupaka za odobravanje, izmjenu, obnovu i finansiranje tih kredita, te da ima uspostavljene djelotvorne sisteme za primjenu tih kriterijuma i postupaka kako bi se obezbijedilo da se odobravanje kredita zasniva na temeljnoj procjeni kreditne sposobnosti dužnika;

- 3) kada su inicijator, sponsor ili originalni kreditor osnovani u Uniji, da trajno zadržavaju značajan neto ekonomski interes u skladu sa članom 6 ovog zakona i da je zadržavanje rizika objelodanjeno institucionalnom investitoru u skladu sa članom 7 ovog zakona;
 - 4) kada su inicijator, sponsor ili originalni kreditor osnovani u trećoj državi, da trajno zadržavaju značajan neto ekonomski interes koji ni u kom slučaju ne može biti manji od 5%, utvrđen u skladu sa članom 6 ovog zakona, i da je zadržavanje rizika objelodanjeno institucionalnim investitorima;
 - 5) da su inicijator, sponsor ili subjekt posebne namjene za sekjuritizaciju, kada je primjenljivo, stavili na raspolaganje informacije iz člana 7 ovog zakona, u skladu sa učestalošću i načinom propisanim tim članom;
 - 6) da se, u slučaju neprihodonosnih izloženosti, primjenjuju pouzdani standardi prilikom izbora i određivanja cijene tih izloženosti.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, kod u potpunosti podržanih ABCP transakcija, zahtjev iz tačke a stava 1 ovog člana primjenjuje se na sponzora. U tom slučaju sponzor je dužan da provjeri da inicijator ili originalni kreditor koji nije kreditna institucija niti investiciono društvo odobrava sve kredite iz kojih proizilaze osnovne izloženosti na osnovu pouzdanih i jasno definisanih kriterijuma i jasno uspostavljenih postupaka za odobravanje, izmjenu, obnovu i finansiranje tih kredita, te da ima uspostavljene djelotvorne sisteme za primjenu tih kriterijuma i postupaka u skladu sa članom 9 stav 1 ovog zakona.
- (3) Prije sticanja sekjuritizacione pozicije, institucionalni investitor, osim inicijatora, sponzora ili originalnog kreditora, dužan je da sprovede procjenu dužne pažnje koja mu omogućava da procijeni rizike povezane sa tom pozicijom. Ta procjena obuhvata najmanje:
- 1) karakteristike rizika pojedinačne sekjuritizacione pozicije i osnovnih izloženosti;
 - 2) sve strukturne karakteristike sekjuritizacije koje mogu materijalno uticati na uspješnost sekjuritizacione pozicije, uključujući ugovorene redove prvenstva plaćanja i okidače povezane sa prvenstvom plaćanja, kreditna poboljšanja, poboljšanja likvidnosti, okidače tržišne vrijednosti i transakcijski specifične definicije neispunjenja obaveza;
 - 3) kada je sekjuritizacija prijavljena kao jednostavna, transparentna i standardizovana (STS) u skladu sa članom 32 ovog zakona, njenu usklađenost sa zahtjevima iz čl. 19 do 22 ili čl. 23 do 26, kao i člana 32 ovog zakona, pri čemu se institucionalni investitor može u odgovarajućoj mjeri osloniti na STS prijavu iz člana 32 stav 1 i na informacije koje su objelodanili inicijator, sponzor i subjekt posebne namjene za sekjuritizaciju o usklađenosti sa STS zahtjevima, ali se ne smije oslanjati isključivo ili mehanički na tu prijavu ili te informacije.
- Ne dovodeći u pitanje tač. 1 i 2 ovog stava, u slučaju u potpunosti podržanog ABCP programa, institucionalni investitori u komercijalne zapise izdate u okviru tog programa dužni su da uzmu u obzir karakteristike ABCP programa i potpunu likvidnosnu podršku.
- (4) Institucionalni investitor, osim inicijatora, sponzora ili originalnog kreditora, koji drži sekjuritizacionu poziciju, dužan je najmanje da:
- 1) uspostavi odgovarajuće pisane procedure, srazmjerne profilu rizika sekjuritizacione pozicije i, kada je relevantno, knjizi trgovanja i netrgovinskoj knjizi institucionalnog investitora, radi stalnog praćenja usklađenosti sa st. 1 i 3 ovog člana i uspješnosti sekjuritizacione pozicije i osnovnih izloženosti. Te procedure, kada je relevantno u odnosu na sekjuritizaciju i osnovne izloženosti, obuhvataju praćenje vrste izloženosti, procenta kredita sa kašnjenjem dužim od 30, 60 i 90 dana, stopa neispunjenja obaveza, stopa prijevremene otplate, kredita u postupku izvršenja, stopa naplate potraživanja, otkupa, izmjena kredita, moratorijuma na otplatu, vrste i popunjenosti kolaterala, raspodjele kreditnih ocjena ili drugih mjera kreditne sposobnosti osnovnih izloženosti, sektorske i geografske diverzifikacije, kao i raspodjele odnosa kredita i vrijednosti kolaterala po rasponima koji omogućavaju odgovarajuću analizu osjetljivosti. Kada su osnovne izloženosti same sekjuritizacione pozicije, institucionalni investitor dužan je da prati i izloženosti koje stoje u osnovi tih pozicija;
 - 2) kod sekjuritizacije koja nije u potpunosti podržan ABCP program, redovno sprovodi stres testove novčanih tokova i vrijednosti kolaterala koji podržavaju osnovne izloženosti ili, ukoliko nema dovoljno podataka o novčanim tokovima i vrijednosti kolaterala, stres testove pretpostavki o gubicima, uzimajući u obzir prirodu, obim i složenost rizika sekjuritizacione pozicije;
 - 3) kod u potpunosti podržanog ABCP programa, redovno sprovodi stres testove solventnosti i likvidnosti sponzora;
 - 4) obezbijedi interno izvještavanje prema organu upravljanja kako bi taj organ bio upoznat sa materijalnim rizicima koji proizilaze iz sekjuritizacione pozicije i kako bi se tim rizicima adekvatno upravljalo;
 - 5) bude u mogućnosti da, na zahtjev nadležnog organa, dokaže da ima sveobuhvatno i temeljno razumijevanje sekjuritizacione pozicije i njenih osnovnih izloženosti, kao i da je uspostavio pisane politike i procedure za upravljanje rizikom sekjuritizacione pozicije i vođenje evidencije o izvršenim provjerama i sprovedenoj dužnoj pažnji u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana i o svim drugim relevantnim informacijama;
 - 6) kod izloženosti prema u potpunosti podržanom ABCP programu, bude u mogućnosti da, na zahtjev nadležnog organa, dokaže da ima sveobuhvatno i temeljno razumijevanje kreditnog kvaliteta sponzora i uslova pružene likvidnosne podrške.
- (5) Ne dovodeći u pitanje st. 1 do 4 ovog člana, kada institucionalni investitor ovlasti drugog institucionalnog investitora da donosi odluke o upravljanju ulaganjima koje mogu dovesti do njegove izloženosti sekjuritizaciji, može naložiti tom upravljaču da ispuni obaveze iz ovog člana u pogledu svake izloženosti sekjuritizaciji koja proizilazi iz tih odluka. U tom slučaju, ukoliko upravljač ne ispuni te obaveze, sankcije propisane ovim zakonom izriču se tom upravljaču, a ne institucionalnom investitoru koji je izložen sekjuritizaciji.

Zadržavanje rizika

Član 6

- (1) Inicijator, sponsor ili originalni kreditor sekjuritizacije dužan je da trajno zadržava značajan neto ekonomski interes u sekjuritizaciji koji ne smije biti manji od 5% i taj interes mjeri se u trenutku nastanka sekjuritizacije i utvrđuje prema nominalnoj vrijednosti za vanbilansne stavke.
- (2) Kada inicijator, sponsor i originalni kreditor nijesu sporazumno odredili ko će zadržavati značajan neto ekonomski interes, taj interes zadržava inicijator. Na jednu sekjuritizaciju ne primjenjuje se višestruko zadržavanje rizika. Značajan neto ekonomski interes ne smije se dijeliti između različitih subjekata koji zadržavaju rizik niti smije biti predmet ublažavanja kreditnog rizika ili zaštite (hedžinga).
- (3) Za potrebe ovog člana, subjekt se ne smatra inicijatorom ako je osnovan ili posluje isključivo radi sekjuritizacije izloženosti.
- (4) Prilikom mjerenja značajnog neto ekonomskog interesa, subjekt koji zadržava rizik dužan je da uzme u obzir sve naknade koje se u praksi mogu koristiti za smanjenje stvarnog nivoa tog interesa.
- (5) Kod tradicionalnih sekjuritizacija neprihodonosnih izloženosti (NPE), zahtjev iz ovog stava može ispuniti i serviser, pod uslovom da može dokazati da ima stručnost u servisiranju izloženosti slične prirode kao što su sekjuritizovane i da ima adekvatno dokumentovane i odgovarajuće politike, procedure i kontrole upravljanja rizikom u vezi sa servisiranjem izloženosti.
- (6) Inicijator ne smije birati imovinu koja se prenosi na subjekt posebne namjene za sekjuritizaciju sa ciljem da gubici na prenesenoj imovini, mjereni tokom trajanja transakcije ili tokom najviše četiri godine kada je trajanje transakcije duže od četiri godine, budu veći od gubitaka na uporedivoj imovini koja se zadržava u bilansu stanja inicijatora.
- (7) Kada nadležni organ utvrdi indicije o postupanju suprotno ovoj zabrani, dužan je da ispita uspješnost prenesene imovine i uporedive imovine koja se nalazi u bilansu stanja inicijatora. Ako je uspješnost prenesene imovine znatno slabija od uspješnosti uporedive imovine u bilansu stanja inicijatora kao posljedica namjere inicijatora, nadležni organ izriče sankcije u skladu sa ovim zakonom.
- (8) Zadržavanjem značajnog neto ekonomskog interesa od najmanje 5% u smislu stava 1 ovog člana smatra se isključivo:
- 1) zadržavanje najmanje 5% nominalne vrijednosti svake tranše prodate ili prenesene investitorima;

- 2) kod revolving sekjuritizacija ili sekjuritizacija revolving izloženosti, zadržavanje interesa inicijatora u iznosu od najmanje 5% nominalne vrijednosti svake sekjuritizovane izloženosti;
- 3) zadržavanje nasumično odabranih izloženosti u iznosu koji nije manji od 5% nominalne vrijednosti sekjuritizovanih izloženosti, kada takve neseekjuritizovane izloženosti inače ne bi bile sekjuritizovane, pod uslovom da broj potencijalno sekjuritizovanih izloženosti u trenutku nastanka sekjuritizacije nije manji od 100;
- 4) zadržavanje tranše prvog gubitka i, kada takvo zadržavanje ne iznosi 5% nominalne vrijednosti sekjuritizovanih izloženosti, po potrebi i drugih tranši koje imaju isti ili rizičniji profil od tranši prodatih ili prenesenih investitorima i koje ne dostiževaju prije njih, tako da ukupno zadržavanje iznosi najmanje 5% nominalne vrijednosti sekjuritizovanih izloženosti; ili
- 5) zadržavanje izloženosti prvog gubitka u iznosu od najmanje 5% svake sekjuritizovane izloženosti u sekjuritizaciji.
- (9) Izuzetno od stava 3 ovog člana, kod sekjuritizacija neprihodonosnih izloženosti, kada je ugovoren nepovratni diskont na kupoprodajnu cijenu, zadržavanje značajnog neto ekonomskog interesa ne smije biti manje od 5% zbirna neto vrijednosti sekjuritizovanih neprihodonosnih izloženosti i, kada je primjenljivo, nominalne vrijednosti sekjuritizovanih prihodonosnih izloženosti.
- (10) Neto vrijednost neprihodonosne izloženosti izračunava se oduzimanjem nepovratnog diskonta na kupoprodajnu cijenu, ugovorenog na nivou pojedinačne sekjuritizovane izloženosti u trenutku nastanka sekjuritizacije ili, kada je primjenljivo, odgovarajućeg dijela nepovratnog diskonta ugovorenog na nivou portfelja osnovnih izloženosti u trenutku nastanka sekjuritizacije, od nominalne vrijednosti te izloženosti ili, kada je primjenljivo, od njenog neotplaćenog iznosa u trenutku nastanka sekjuritizacije.
- (11) Za potrebe utvrđivanja neto vrijednosti sekjuritizovanih neprihodonosnih izloženosti, nepovratni diskont može obuhvatiti i razliku između nominalnog iznosa tranši sekjuritizacije neprihodonosnih izloženosti koje inicijator preuzima radi dalje prodaje i cijene po kojoj se te tranše prvi put prodaju nepovezanim trećim licima.
- (12) Kada mješoviti finansijski holding sa sjedištem u Uniji, matična institucija, finansijski holding sa sjedištem u Uniji ili jedno od njihovih zavisnih društava, kao inicijator ili sponzor, sekjuritizuje izloženosti jedne ili više kreditnih institucija, investicionih društava ili drugih finansijskih institucija koje su uključene u nadzor na konsolidovanoj osnovi, zahtjev iz stava 1 ovog člana može se ispuniti na osnovu konsolidovane situacije tog matičnog subjekta.
- (13) Ovaj stav primjenjuje se samo kada kreditne institucije, investiciona društva ili finansijske institucije koje su stvorile sekjuritizovane izloženosti ispunjavaju zahtjeve iz člana 79 Direktive 2013/36/EU i blagovremeno dostavljaju inicijatoru ili sponzoru, kao i matičnoj kreditnoj instituciji, finansijskom holdingu ili mješovitom finansijskom holdingu sa sjedištem u Uniji, informacije potrebne za ispunjavanje obaveza dužne pažnje.
- (14) Stav 1 ovog člana ne primjenjuje se kada su sekjuritizovane izloženosti izloženosti prema ili izloženosti koje su u potpunosti, bezuslovno i neopozivo garantovane od strane:
 - 1) centralnih vlada ili centralnih banaka;
 - 2) regionalnih vlada, jedinica lokalne samouprave i subjekata javnog sektora država članica;
 - 3) institucija kojima se dodjeljuje ponder rizika od 50% ili manje u skladu sa relevantnim propisom o bonitetnim zahtjevima;
 - 4) nacionalnih razvojnih banaka ili institucija; ili
 - 5) multilateralnih razvojnih banaka.
- (15) Stav 1 ovog člana ne primjenjuje se na transakcije zasnovane na jasnom, transparentnom i dostupnom indeksu, kada su referentni subjekti isti kao oni koji čine indeks subjekata kojim se široko trguje ili kada se radi o drugim prenosivim hartijama od vrijednosti koje nijesu sekjuritizacione pozicije.

Zahtjevi transparentnosti za inicijatore, sponzore i subjekte posebne namjene za sekjuritizaciju

Član 7

- (1) Inicijator, sponzor i subjekt posebne namjene za sekjuritizaciju dužni su da, u skladu sa stavom 2 ovog člana, učine dostupnim najmanje sljedeće informacije imalcima sekjuritizacione pozicije, nadležnim organima iz člana 34 ovog zakona i, na zahtjev, potencijalnim investitorima:
 - 1) podatke o osnovnim izloženostima na kvartalnom nivou, odnosno kod ABCP sekjuritizacije podatke o osnovnim potraživanjima ili kreditnim potraživanjima na mjesečnom nivou;
 - 2) svu osnovnu dokumentaciju koja je bitna za razumijevanje transakcije, uključujući, ali ne ograničavajući se na, kada je primjenljivo:
 - a) konačni dokument o ponudi ili prospekt zajedno sa završnom transakcionom dokumentacijom, izuzev pravnih mišljenja;
 - b) kod tradicionalne sekjuritizacije ugovor o prodaji imovine, ugovor o ustupanju, novaciji ili prenosu i svaku relevantnu izjavu o povjerenju;
 - c) ugovore o derivatima i garancijama, kao i svu relevantnu dokumentaciju o aranžmanima kolateralizacije kada sekjuritizovane izloženosti ostaju izloženosti inicijatora;
 - d) ugovore o servisiranju, rezervnom servisiranju, administraciji i upravljanju novčanim tokovima;
 - e) ugovor o povjerenju, ugovor o obezbjeđenju, ugovor sa agentom, ugovor sa bankom kod koje se vodi račun, ugovor o garantovanom ulaganju, inkorporirane uslove ili okvir glavnog povjerenja ili ugovor o glavnim definicijama ili drugu pravnu dokumentaciju iste pravne snage;
 - f) sve relevantne međukreditorske ugovore, dokumentaciju o derivatima, ugovore o subordinisanom zajmu, početnom zajmu i likvidnosnoj liniji.
- (2) Osnovna dokumentacija iz ove tačke mora sadržati detaljan opis redosljeda namirenja obaveza u sekjuritizaciji:
 - 1) kada prospekt nije sačinjen u skladu sa propisom kojim se uređuje objavljivanje prospekta, sažetak transakcije ili pregled glavnih karakteristika sekjuritizacije, uključujući, kada je primjenljivo:
 - a) podatke o strukturi transakcije, uključujući dijagrame strukture sa pregledom transakcije, novčanih tokova i vlasničke strukture;
 - b) podatke o karakteristikama izloženosti, novčanim tokovima, raspodjeli gubitaka, kreditnom unapređenju i elementima likvidnosne podrške;
 - c) podatke o glasačkim pravima imalaca sekjuritizacione pozicije i njihovom odnosu prema drugim povjericima sa obezbjeđenjem;
 - d) spisak svih okidača i događaja iz dokumentacije koji mogu imati značajan uticaj na uspješnost sekjuritizacione pozicije;
 - e) kod STS sekjuritizacija, STS obavještenje iz člana 32 ovog zakona;
 - f) kvartalne izvještaje za investitore, odnosno kod ABCP sekjuritizacije mjesečne izvještaje za investitore, koji sadrže:
 - g) sve materijalno značajne podatke o kreditnom kvalitetu i uspješnosti osnovnih izloženosti;
 - h) informacije o događajima koji pokreću promjene u redosljedu namirenja obaveza ili zamjenu bilo koje ugovorne strane, kao i kod sekjuritizacija koje nijesu ABCP transakcije, podatke o novčanim tokovima koje generišu osnovne izloženosti i obaveze sekjuritizacije;
 - i) informacije o zadržanom riziku, uključujući način zadržavanja u skladu sa članom 6 ovog zakona;

- j) povlašćene informacije koje se odnose na sekjuritizaciju koje je inicijator, sponzor ili subjekt posebne namjene za sekjuritizaciju dužan da objavi u skladu sa propisom kojim se uređuje zloupotreba tržišta;
 - k) kada tačka f nije primjenljiva, svaku značajnu činjenicu kao što je: bitna povreda obaveza iz dokumentacije iz tačke b ovog stava, uključujući svaku naknadnu mjeru, odricanje ili saglasnost u vezi sa tom povredom;
 - l) promjena strukturnih karakteristika koje mogu značajno uticati na uspješnost sekjuritizacije;
 - m) promjena rizičnih karakteristika sekjuritizacije ili osnovnih izloženosti koja može značajno uticati na uspješnost sekjuritizacije;
 - n) kod STS sekjuritizacija, prestanak ispunjavanja STS zahtjeva ili preduzimanje korektivnih ili upravnih mjera od strane nadležnog organa;
 - o) svaka bitna izmjena transakcione dokumentacije.
- (3) Informacije iz tač. b), c) i d) stava 2 ovog člana moraju biti dostupne prije određivanja cijene.
 - (4) Informacije iz tač. a) i e) stava 2 ovog člana moraju biti dostupne istovremeno svakog kvartala, najkasnije mjesec dana nakon datuma dospijea plaćanja kamate, odnosno kod ABCP transakcija najkasnije mjesec dana nakon isteka perioda na koji se izvještaj odnosi.
 - (5) Kod ABCP sekjuritizacije informacije iz tač. a), c) podtačka 2) i e) podtačka 1) stava 2 ovog člana dostavljaju se imaicima sekjuritizacione pozicije u zbirnom obliku, a na zahtjev i potencijalnim investitorima. Podaci na nivou pojedinačnog kredita dostavljaju se sponzoru i, na zahtjev, nadležnim organima.
 - (6) Informacije iz tač. f) i g) stava 2 ovog člana dostavljaju se bez odlaganja.
 - (7) Prilikom ispunjavanja obaveza iz ovog stava, inicijator, sponzor i subjekt posebne namjene za sekjuritizaciju dužni su da postupaju u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita povjerljivosti podataka i obrada ličnih podataka, kao i sa obavezama čuvanja povjerljivosti podataka o klijentima, originalnim kreditorima i dužnicima, osim ako su ti podaci anonimizovani ili agregirani.
 - (8) Nadležni organ može zahtijevati dostavljanje povjerljivih informacija radi vršenja svojih nadležnosti.
 - (9) Inicijator, sponzor i subjekt posebne namjene za sekjuritizaciju dužni su da između sebe odrede jedan subjekt koji će ispunjavati obaveze dostavljanja informacija iz stava 1 tač. a), b), d), e), f) i g) ovog člana.
 - (10) Taj subjekt dužan je da informacije o sekjuritizaciji dostavlja putem repozitorijuma za sekjuritizaciju.
 - (11) Kada ne postoji registrovani repozitorijum za sekjuritizaciju, informacije se objavljuju putem internet stranice koja:
 - 1) ima funkcionalan sistem kontrole kvaliteta podataka;
 - 2) ispunjava odgovarajuće standarde upravljanja i ima adekvatnu organizacionu strukturu koja obezbjeđuje kontinuitet i uredno funkcionisanje;
 - 3) ima sisteme, kontrole i procedure za identifikaciju svih relevantnih operativnih rizika;
 - 4) obezbjeđuje zaštitu i integritet primljenih informacija i njihovo blagovremeno evidentiranje;
 - 5) omogućava čuvanje informacija najmanje pet godina nakon dospijea sekjuritizacije.
 - (12) Subjekt odgovoran za dostavljanje informacija i repozitorijum za sekjuritizaciju navode se u dokumentaciji o sekjuritizaciji.

Zabrana ponovne sekjuritizacije

Član 8

- (1) Osnovne izloženosti koje se koriste u sekjuritizaciji ne smiju uključivati sekjuritizacione pozicije.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, zabrana se ne primjenjuje na:
 - 1) svaku sekjuritizaciju čije su hartije od vrijednosti izdate prije 1. januara 2019. godine; i
 - 2) svaku sekjuritizaciju čije su hartije od vrijednosti izdate 1. januara 2019. godine ili nakon tog datuma, a koja se koristi u legitime svrhe iz stava 3 ovog člana.
- (3) Nadležni organ određen u skladu sa članom 34 st. 2, 3 ili 4 ovih Pravila, prema potrebi, može subjektu nad kojim vrši nadzor odobriti da kao osnovne izloženosti u sekjuritizaciji uključi sekjuritizacione pozicije, kada ocijeni da se ponovna sekjuritizacija koristi u legitime svrhe iz stava 3 ovog člana.
- (4) Kada je nadzirani subjekt kreditna institucija ili investiciono društvo u smislu člana 4 stav 1 tač. 1 i 2 Regulative (EU) br. 575/2013, nadležni organ iz stava 2 ovog člana dužan je da, prije davanja odobrenja za uključivanje sekjuritizacionih pozicija kao osnovnih izloženosti, sprovede konsultacije sa sanacionim organom i svakim drugim organom nadležnim za taj subjekt. Te konsultacije ne mogu trajati duže od 60 dana od dana kada nadležni organ obavijesti sanacioni organ i druge nadležne organe o potrebi sprovođenja konsultacija.
- (5) Kada se nakon sprovedenih konsultacija donese odluka o davanju odobrenja za korišćenje sekjuritizacionih pozicija kao osnovnih izloženosti u sekjuritizaciji, nadležni organ o tome obavještava ESMA-u.
- (6) Za potrebe ovog člana, legitimnim svrhama smatraju se:
 - 1) olakšavanje sprovođenja postupka likvidacije kreditne institucije, investicionog društva ili finansijske institucije;
 - 2) obezbjeđivanje održivosti poslovanja kreditne institucije, investicionog društva ili finansijske institucije kao pravnog lica koje nastavlja da posluje, radi izbjegavanja njenog gašenja; ili
 - 3) očuvanje interesa investitora kada su osnovne izloženosti neprihodujuće.
- (7) Program ABCP koji je u potpunosti podržan ne smatra se ponovnom sekjuritizacijom za potrebe ovog člana, pod uslovom da nijedna ABCP transakcija u okviru tog programa nije ponovna sekjuritizacija i da kreditno unapređenje ne uspostavlja drugi nivo tranširanja na nivou programa.

Kriterijumi za odobravanje kredita

Član 9

- (1) Inicijatori, sponzori i izvorni kreditori dužni su da na izloženosti koje se sekjuritizuju primjenjuju iste zdrave i jasno definisane kriterijume za odobravanje kredita koje primjenjuju i na izloženosti koje nijesu sekjuritizovane.
- (2) U tu svrhu primjenjuju se isti jasno utvrđeni postupci za odobravanje kredita i, kada je to relevantno, za izmjenu, obnavljanje i refinansiranje kredita. Inicijatori, sponzori i izvorni kreditori moraju imati uspostavljene efikasne sisteme za primjenu tih kriterijuma i postupaka kako bi se obezbijedilo da se odobravanje kredita zasniva na temeljnoj procjeni kreditne sposobnosti dužnika, uz odgovarajuće uzimanje u obzir faktora relevantnih za provjeru vjerovatnoće da će dužnik ispuniti svoje obaveze iz ugovora o kreditu.
- (3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, u pogledu osnovnih izloženosti koje su u trenutku kada ih je inicijator kupio od relevantnog trećeg lica predstavljale neprihodujuće izloženosti, primjenjuju se zdravi standardi pri izboru i određivanju cijene tih izloženosti.
- (4) Kada osnovne izloženosti sekjuritizacije čine stambeni krediti odobreni nakon stupanja na snagu Direktive 2014/17/EU, portfelj tih kredita ne smije uključivati nijedan kredit koji je oglašavan i odobren na pretpostavci da je podnosilac zahtjeva za kredit ili, kada je primjenjivo, posrednik bio obaviješten da zajmodavac možda neće provjeravati informacije koje je dostavio podnosilac zahtjeva.
- (5) Kada inicijator kupi izloženosti trećeg lica za sopstveni račun, a zatim ih sekjuritizuje, dužan je da provjeri da li subjekt koji je neposredno ili posredno bio uključen u prvobitni ugovor kojim su nastale obaveze ili potencijalne obaveze koje se sekjuritizuju ispunjava zahtjeve iz stava 1 ovog člana.
- (6) Stav 3 ovog člana ne primjenjuje se ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) prvobitni ugovor kojim su nastale obaveze ili potencijalne obaveze dužnika ili potencijalnog dužnika zaključen je prije stupanja na snagu Direktive 2014/17/EU; i
- 2) inicijator koji kupuje izloženosti trećeg lica za sopstveni račun, a zatim ih sekjuritizuje ispunjava obaveze koje su inicijatorske institucije morale ispunjavati u skladu sa članom 21 stav 2 Delegirane Regulative (EU) br. 625/2014 prije 1. januara 2019. godine.

III. USLOVI I POSTUPCI ZA REGISTRACIJU REGISTRA SEKJURITIZACIJE

Registracija registra sekjuritizacije

Član 10

- (1) Registar sekjuritizacije registruje se kod ESMA-e za potrebe člana 5 ovih Pravila, pod uslovima i u postupku utvrđenom ovim članom.
- (2) Da bi bio podoban za registraciju u skladu sa ovim članom, registar sekjuritizacije mora biti pravno lice osnovano u Uniji, primjenjivati postupke za provjeru potpunosti i dosljednosti informacija koje su mu stavljene na raspolaganje u skladu sa članom 7 stav 1 ovih Pravila i ispunjavati zahtjeve iz čl. 78, 79 i 80 st. 1 do 3, 5 i 6 Regulative (EU) br. 648/2012.
- (3) Za potrebe ovog člana, upućivanja u čl. 78 i 80 Regulative (EU) br. 648/2012 na član 9 te Regulative smatraju se upućivanjima na član 5 ovih Pravila.
- (4) Registracija registra sekjuritizacije važi za cijelu teritoriju Unije.
- (5) Registrovani registar sekjuritizacije mora u svakom trenutku ispunjavati uslove za registraciju.
Registar sekjuritizacije dužan je da, bez nepotrebnog odlaganja, obavijesti ESMA-u o svakoj značajnoj promjeni uslova za registraciju.
- (6) Registar sekjuritizacije podnosi ESMA-i:
 - 1) zahtjev za registraciju; ili
 - 2) zahtjev za proširenje registracije za potrebe člana 7 ovih Pravila, kada je riječ o registru trgovinskih transakcija koji je već registrovan u skladu sa Poglavljem I Glave VI Regulative (EU) br. 648/2012 ili u skladu sa Poglavljem III Regulative (EU) 2015/2365.
- (7) ESMA procjenjuje potpunost zahtjeva u roku od 20 radnih dana od dana prijema zahtjeva.
- (8) Kada zahtjev nije potpun, ESMA određuje rok u kojem registar sekjuritizacije treba da dostavi dodatne informacije.
- (9) Nakon što procijeni da je zahtjev potpun, ESMA o tome obavještava registar sekjuritizacije.

Obavještanje i konsultovanje sa nadležnim organima prije registracije ili proširenja registracije

Član 11

- (1) Kada registar sekjuritizacije podnese zahtjev za registraciju ili za proširenje registracije kao registar trgovinskih transakcija, a riječ je o subjektu koji je dobio odobrenje ili je registrovan kod nadležnog organa u državi članici u kojoj je osnovan, ESMA bez nepotrebnog odlaganja obavještava i konsultuje taj nadležni organ prije registracije ili proširenja registracije registra sekjuritizacije.
- (2) ESMA i relevantni nadležni organ razmjenjuju sve informacije koje su potrebne za registraciju ili za proširenje registracije registra sekjuritizacije, kao i za nadzor nad usklađenošću tog subjekta sa uslovima njegove registracije ili odobrenja u državi članici u kojoj je osnovan.

Razmatranje zahtjeva

Član 12

- (1) ESMA, u roku od 40 radnih dana od obavještenja iz člana 10 stav 6, razmatra zahtjev za registraciju ili za proširenje registracije na osnovu usklađenosti registra sekjuritizacije sa ovim poglavljem i donosi potpuno obrazloženu odluku o odobravanju ili odbijanju registracije ili proširenja registracije.
- (2) Odluka koju ESMA donese u skladu sa stavom 1 ovog člana proizvodi pravno dejstvo petog radnog dana od dana njenog donošenja.

Obavještanje o odlukama ESMA-e koje se odnose na registraciju ili proširenje registracije

Član 13

- (1) Kada ESMA donese odluku iz člana 12 ili povuče registraciju u skladu sa članom 15 stav 1, o tome obavještava registar sekjuritizacije u roku od pet radnih dana, uz potpuno obrazloženje svoje odluke.
- (2) ESMA bez nepotrebnog odlaganja obavještava nadležni organ iz člana 11 stav 1 o svojoj odluci.
- (3) ESMA bez nepotrebnog odlaganja dostavlja Evropskoj komisiji svaku odluku donijetu u skladu sa stavom 1 ovog člana.
- (4) ESMA na svojoj internet stranici objavljuje listu registara sekjuritizacije registrovanih u skladu sa ovim Pravilima.
- (5) Ta lista se ažurira u roku od pet radnih dana od donošenja odluke iz stava 1 ovog člana.

Ovlašćenja ESMA-e

Član 14

- (1) Ovlašćenja koja su ESMA-i dodijeljena u skladu sa čl. 61 do 68, 73 i 74 Regulative (EU) br. 648/2012, zajedno sa aneksima I i II te Regulative, primjenjuju se i za potrebe ovih Pravila.
- (2) Upućivanja na član 81 st. 1 i 2 Regulative (EU) br. 648/2012 u Aneksu I te Regulative smatraju se upućivanjima na član 17 stav 1 ovih Pravila.
- (3) Ovlašćenja koja su dodijeljena ESMA-i ili bilo kom službeniku ili drugom licu koje je ESMA ovlastila u skladu sa čl. 61 do 63 Regulative (EU) br. 648/2012 ne smiju se koristiti za zahtijevanje otkrivanja informacija ili dokumenata koji su zaštićeni pravom na poverljivost komunikacije između advokata i stranke (legal privilege).

Povlačenje registracije

Član 15

- (1) Ne dovodeći u pitanje član 73 Regulative (EU) br. 648/2012, ESMA povlači registraciju registra sekjuritizacije ako registar sekjuritizacije:
 - 1) izričito odustane od registracije ili nije pružao usluge tokom prethodnih šest mjeseci;
 - 2) je registraciju dobio davanjem neistinitih izjava ili na drugi nezakonit način; ili
 - 3) više ne ispunjava uslove pod kojima je registrovan.
- (2) ESMA bez nepotrebnog odlaganja obavještava relevantni nadležni organ iz člana 11 stav 1 o odluci o povlačenju registracije registra sekjuritizacije.
- (3) Nadležni organ države članice u kojoj registar sekjuritizacije pruža svoje usluge i obavlja aktivnosti, a koji smatra da je ispunjen neki od uslova iz stava 1 ovog člana, može zatražiti od ESMA-e da ispita da li su ispunjeni uslovi za povlačenje registracije tog registra sekjuritizacije.
- (4) Kada ESMA odluči da ne povuče registraciju, dužna je da detaljno obrazloži svoju odluku.
- (5) Nadležni organ iz stava 3 ovog člana je organ određen u skladu sa članom 34 ovih Pravila.

Naknade za nadzor

Član 16

- (1) ESMA naplaćuje registrima sekjuritizacije naknade u skladu sa ovim Pravilima i delegiranim aktima donesenim na osnovu stava 2 ovog člana.
- (2) Te naknade su srazmjerne prometu registra sekjuritizacije na koji se odnose i u potpunosti pokrivaju potrebne troškove ESMA-e u vezi sa registracijom i nadzorom registara sekjuritizacije, kao i nadoknadu svih troškova koje nadležni organi imaju kao rezultat delegiranja zadataka u skladu sa članom 14 stav 1 ovih Pravila.
- (3) U mjeri u kojoj član 14 stav 1 ovih Pravila upućuje na član 74 Regulative (EU) br. 648/2012, upućivanja na član 72 stav 3 te Regulative smatraju se upućivanjima na stav 2 ovog člana.
- (4) Kada je registar trgovinskih transakcija već registrovan u skladu sa Poglavljem 1 Glave VI Regulative (EU) br. 648/2012 ili Poglavljem III Regulative (EU) 2015/2365, naknade iz prvog stava ovog člana prilagođavaju se samo u mjeri u kojoj je to potrebno radi pokrivanja dodatnih troškova registracije i nadzora registara sekjuritizacije u skladu sa ovim Pravilima.
- (5) Evropska komisija je ovlašćena da donese delegirani akt u skladu sa članom 47 radi dopune ovih Pravila detaljnijim propisivanjem vrste naknada, pitanja za koja se naknade plaćaju, njihovog iznosa i načina plaćanja.

Dostupnost podataka koji se čuvaju u registru sekjuritizacije

Član 17

- (1) Ne dovodeći u pitanje član 7 stav 2 ovih Pravila, registar sekjuritizacije prikuplja i čuva podatke o sekjuritizaciji.
- (2) On obezbeđuje direktan i neposredan pristup tim podacima, bez naknade, svim sljedećim subjektima kako bi mogli da izvršavaju svoje nadležnosti, mandate i obaveze:
 - 1) ESMA-i;
 - 2) EBA-i;
 - 3) EIOPA-i;
 - 4) ESRB-u;
 - 5) relevantnim članovima Evropskog sistema centralnih banaka (ESCB), uključujući Evropsku centralnu banku (ECB) pri izvršavanju njenih zadataka u okviru jedinstvenog nadzornog mehanizma u skladu sa Uredbom (EU) br. 1024/2013;
 - 6) relevantnim organima čije nadzorne nadležnosti i mandati obuhvataju transakcije, tržišta, učesnike i imovinu koji spadaju u područje primjene ovih Pravila;
 - 7) sanacionim organima određenim u skladu sa članom 3 Direktive 2014/59/EU;
 - 8) Jedinstvenom sanacionom odboru osnovanom Uredbom (EU) br. 806/2014;
 - 9) organima iz člana 34 ovih Pravila;
 - 10) investitorima i potencijalnim investitorima.

IV. JEDNOSTAVNA, TRANSPARENTNA I STANDARDIZOVANA SEKJURITIZACIJA

Upotreba oznake „jednostavna, transparentna i standardizovana sekjuritizacija“

Član 18

- (1) Inicijatori, sponzori i SSPE mogu koristiti oznaku „STS“ ili „jednostavna, transparentna i standardizovana“, ili oznaku koja se direktno ili indirektno odnosi na te termine za svoju sekjuritizaciju, samo ako:
 - 1) sekjuritizacija ispunjava sve zahtjeve utvrđene čl. 19 do 31 ovih Pravila;
 - 2) ESMA je obaviještena u skladu sa članom 32 stav 1 ovih Pravila; i
 - 3) sekjuritizacija je uključena u listu iz člana 32 stav 5 ovih Pravila.
- (2) Inicijator, sponzor i SSPE uključeni u sekjuritizaciju koja se smatra STS moraju biti uspostavljeni u Uniji.

V. ZAHTJEVI ZA JEDNOSTAVNU, TRANSPARENTNU I STANDARDIZOVANU TRADICIONALNU SEKJURITIZACIJU KOJA NIJE ABCP

Jednostavna, transparentna i standardizovana tradicionalna sekjuritizacija koja nije ABCP

Član 19

- (1) Tradicionalne sekjuritizacije, osim ABCP programa i ABCP transakcija, koje ispunjavaju zahtjeve iz čl. 20, 21 i 22 ovih Pravila, smatraju se STS.
- (2) Do 18. oktobra 2018, EBA, u bliskoj saradnji sa ESMA i EIOPA, donosi smjernice i preporuke u skladu sa članom 16 Regulative (EU) br. 1093/2010, za harmonizovanu interpretaciju i primjenu zahtjeva iz članova 20, 21 i 22 ovih Pravila.

Zahtjevi u vezi sa jednostavnošću

Član 20

- (1) Pravo vlasništva nad osnovnim izloženostima stiče SSPE putem stvarne prodaje, ustupanja ili transfera sa istim pravnim efektom, na način koji se može izvršiti protiv prodavca ili bilo koje treće strane.
- (2) Transfer prava vlasništva SSPE-u ne smije biti podložan strogoj povratnoj klauzuli (clawback) u slučaju insolventnosti prodavca.
- (3) Za potrebe stava 1 ovog člana, stroge povratne klauzule uključuju:
 - 1) odredbe koje omogućavaju likvidatoru prodavca da poništi prodaju osnovnih izloženosti isključivo zato što je sklopljena u određenom periodu prije proglašenja insolventnosti prodavca;
 - 2) odredbe gdje SSPE može spriječiti poništenje iz tačke 1 ovog stava samo ako dokaže da nije bio svjestan insolventnosti prodavca u vrijeme prodaje.
- (4) Povratne klauzule u nacionalnim zakonima o insolventnosti koje omogućavaju likvidatoru ili sudu da ponište prodaju osnovnih izloženosti u slučaju prevara, nepoštene štete vjerovnicima ili transfera s ciljem nepravednog favorizovanja pojedinih povjerilaca ne smatraju se strogim povratnim klauzulama.
- (5) Ako prodavac nije originalni zajmodavac, stvarna prodaja, ustupanje ili transfer osnovnih izloženosti prodavcu, bilo direktno ili preko jednog ili više posrednih koraka, mora ispuniti zahtjeve iz st. 1 do 3 ovog člana.
- (6) Kada se transfer osnovnih izloženosti vrši ustupanjem (assignment) i potpuni pravni efekat se ostvaruje kasnije nego na zatvaranju transakcije, okidači za ostvarenje tog pravnog efekta uključuju:
 - 1) ozbiljno pogoršanje kreditnog rejtinga prodavca;
 - 2) insolventnost prodavca;
 - 3) neotklonjene povrede ugovornih obaveza prodavca, uključujući neizvršenje obaveza.

- (7) Prodavac daje izjave i garancije da, prema njegovom najboljem saznanju, osnovne izloženosti uključene u sekjuritizaciju nisu opterećene ili na drugi način u stanju koji bi mogao negativno uticati na izvršivost stvarne prodaje, ustupanja ili transfera sa istim pravnim efektom.
- (8) Osnovne izloženosti prenesene ili ustupljene SSPE-u moraju zadovoljiti unaprijed utvrđene, jasne i dokumentovane kriterijume podobnosti, koji ne dopuštaju aktivno upravljanje portfeljem po diskrecionom kriterijumu.
- (9) Zamjena izloženosti koje krše izjave i garancije ne smatra se aktivnim upravljanjem portfeljem. Izloženosti prenesene nakon zatvaranja transakcije moraju ispunjavati iste kriterijume.
- (10) Sekjuritizaciju podržava skup osnovnih izloženosti koje su homogeni prema vrsti imovine, uzimajući u obzir karakteristike novčanih tokova, uključujući ugovorne, kreditne i karakteristike prijevremenog otplate.
- (11) Skup osnovnih izloženosti može sadržati samo jednu vrstu imovine.
- (12) Osnovne izloženosti moraju biti ugovorno obavezujuće i izvršive, sa punom recursijom prema dužnicima i, gdje je primjenjivo, garantima.
- (13) Novčani tokovi osnovnih izloženosti moraju imati definirane periodične isplate, koje se mogu razlikovati po iznosu, a odnose se na zakup, glavnica, kamate ili druga prava na prihod.
- (14) Osnovne izloženosti mogu generisati i prihode od prodaje finansirane ili iznajmljene imovine.
- (15) Osnovne izloženosti ne uključuju prenosive vrijednosne papire osim korporativnih obveznica koje nisu listane na tržištu.
- (16) Osnovne izloženosti ne smiju uključivati nijednu sekjuritizacijsku poziciju.
- (17) Osnovne izloženosti moraju biti nastale u redovnom toku poslovanja inicijatora ili originalnog zajmodavca, u skladu sa standardima odobravanja kredita koji nisu manje strogi od onih primijenjenih na slične, neregistrovane izloženosti.
- (18) Bilo kakve promjene standarda moraju biti odmah objavljene potencijalnim investitorima.
- (19) Ako se radi o stambenim kreditima, skup ne smije uključivati kredite plasirane i odobrene na osnovu pretpostavke da podnositelj zahtjeva ili posrednici nisu provjeravani od strane zajmodavca.
- (20) Procjena kreditne sposobnosti mora ispunjavati zahtjeve člana 8 Direktive 2008/48/EC ili odgovarajuće stavove Direktive 2014/17/EU ili ekvivalentne zahtjeve trećih zemalja.
- (21) Inicijator ili originalni zajmodavac mora imati iskustvo u plasiranju sličnih izloženosti.
- (22) Osnovne izloženosti moraju biti prenesene SSPE-u odmah nakon selekcije i ne smiju uključivati:
 - 1) izloženosti u kašnjenju, dužnike ili garante sa lošim kreditnim rejtingom, uključujući insolventnost ili restrukturiranje u posljednje tri godine, osim ako je restrukturirana izloženost bez novih kašnjenja najmanje godinu dana prije prenosa;
 - 2) dužnike evidentirane u javnim ili dostupnim kreditnim registrima sa negativnom historijom;
 - 3) dužnike sa značajno većim rizikom neizvršenja obaveza u odnosu na slične, neregistrovane izloženosti.
- (23) Dužnici moraju, u vrijeme prenosa izloženosti, imati najmanje jednu izvršenu uplatu, osim kod revolving sekjuritizacija sa kratkoročnim izloženostima.
- (24) Otplata vlasnicima sekjuritizacijskih pozicija ne smije zavisiti pretežno od prodaje imovine koja osigurava osnovne izloženosti i ne sprečava refinansiranje ili ponovnu upotrebu imovine.

Zahtjevi koji se odnose na standardizaciju

Član 21

- (1) Inicijator, sponzor ili originalni zajmodavac mora ispuniti zahtjev za zadržavanje rizika u skladu sa članom 6 ovih Pravila.
- (2) Rizici kamatnih stopa i valuta koji proističu iz sekjuritizacije moraju biti adekvatno ublaženi, a sve mjere preduzete u tu svrhu moraju biti objavljene.
- (3) SSPE ne smije sklapati izvedene finansijske instrumente (derivate) i mora osigurati da portfelj osnovnih izloženosti ne uključuje derivate, osim u svrhu hedžiranja rizika kamatnih stopa ili valuta. Derivati moraju biti sklopljeni i dokumentovani prema uobičajenim standardima u međunarodnom finansijskom poslovanju.
- (4) Bilo koji referentni kamatni prihodi pod sredstvima i obavezama sekjuritizacije moraju se zasnivati na opšte korišćenim tržišnim kamatnim stopama ili opšte korišćenim sektorskim stopama koje odražavaju trošak sredstava i ne smiju se zasnivati na složenim formulama ili derivatima.
- (5) Kada je dostavljeno obavještenje o prisilnoj naplati ili ubrzanju:
 - 1) nijedan iznos novca ne smije biti zadržan u SSPE-u iznad onog koji je nužan za operativno funkcionisanje SSPE-a ili uredno vraćanje investitorima u skladu s ugovornim uslovima sekjuritizacije, osim u izuzetnim okolnostima kada je zadržavanje iznosa u najboljem interesu investitora nužno za pokriće troškova kako bi se spriječilo pogoršanje kreditnog kvaliteta osnovnih izloženosti;
 - 2) primici glavnice iz osnovnih izloženosti moraju biti prosljeđeni investitorima kroz sekvencijalnu amortizaciju pozicija sekjuritizacije, određenu prema senioritetu pozicije;
 - 3) povrat pozicija sekjuritizacije ne smije biti poništen u odnosu na njihov senioritet; i
 - 4) nijedna odredba ne smije zahtijevati automatsku likvidaciju osnovnih izloženosti po tržišnoj vrijednosti.
- (6) Transakcije koje imaju ne-sekvencijalni prioritet plaćanja moraju uključivati okidače povezane s izvođenjem osnovnih izloženosti, rezultirajući vraćanjem prioriteta plaćanja na sekvencijalno plaćanje prema redosljedu senioriteta a takvi okidači povezani s izvođenjem moraju uključivati barem pogoršanje kreditnog kvaliteta osnovnih izloženosti ispod unaprijed određenog praga.
- (7) Dokumentacija transakcije mora uključivati odgovarajuće odredbe o prijevremenoj amortizaciji ili okidače za prekid razdoblja revolving sekjuritizacije, uključujući najmanje sljedeće:
 - 1) pogoršanje kreditnog kvaliteta osnovnih izloženosti na ili ispod unaprijed određenog praga;
 - 2) nastanak događaja povezanog s insolventnošću inicijatora ili servisera;
 - 3) vrijednost osnovnih izloženosti koje drži SSPE padne ispod unaprijed određenog praga (događaj prijevremene amortizacije); i
 - 4) neuspjeh u generiranju novih osnovnih izloženosti koje zadovoljavaju unaprijed određenu kreditnu kvalitetu (okidač za prekid revolving perioda).
- (8) Dokumentacija transakcije mora jasno specificirati:
 - 1) ugovorne obaveze, dužnosti i odgovornosti servisera i povjerenika, ako ih ima, i drugih pomoćnih pružaoaca usluga;
 - 2) procese i odgovornosti potrebne kako bi se osiguralo da neuspjeh ili insolventnost servisera ne rezultira prestankom servisiranja, uključujući ugovornu odredbu koja omogućava zamjenu servisera u takvim slučajevima; i
 - 3) odredbe koje osiguravaju zamjenu ugovorne strane derivata, pružaoca likvidnosti i računa banke u slučaju njihove neuspješnosti, insolventnosti i drugih navedenih događaja, gdje je primjenjivo.
- (9) Serviser mora imati stručnost u servisiranju izloženosti slične prirode kao one koje su sekjuritizovane i mora imati dobro dokumentovane i adekvatne politike, procedure i kontrole upravljanja rizicima u vezi sa servisiranjem izloženosti.
- (10) Dokumentacija transakcije mora jasno i dosljedno definisati definicije, pravne lijekove i postupke u vezi sa kašnjenjem i neplaćanjem dužnika, restrukturiranjem dugova, otpisom dugova, popuštanjem, pauzama u plaćanju, gubicima, otpisima, oporavkom i drugim mjerama za efikasnost imovine.
- (11) Dokumentacija mora jasno specificirati prioritete plaćanja, događaje koji mijenjaju te prioritete i obavezu izvještavanja o takvim događajima.

- (12) Bilo koja promjena prioriteta plaćanja koja značajno nepovoljno utiče na povrat pozicija sekjuritizacije mora se bez odlaganja izvijestiti investitorima.
- (13) Dokumentacija transakcije mora uključivati jasne odredbe koje olakšavaju blagovremeno rješavanje sukoba između različitih klasa investitora; prava glasa moraju biti jasno definisana i dodijeljena obveznicima, a odgovornosti povjerenika i drugih subjekata s fiducijarnim dužnostima prema investitorima jasno identifikovane.

Zahtjevi koji se odnose na transparentnost

Član 22

- (1) Inicijator i sponsor moraju staviti na raspolaganje podatke o statičkoj i dinamičkoj istoriji neplaćanja i gubitaka, kao što su podaci o zakašnjenju i neplaćanju, za izloženosti koje su bitno slične onima koje se sekjuritiziraju, te izvore tih podataka i osnovu za tvrdnju o sličnosti, potencijalnim investitorima prije određivanja cijene. Ti podaci moraju pokrivati period od najmanje pet godina.
- (2) Uzorak osnovnih izloženosti mora biti podvrgnut vanjskoj provjeri od strane odgovarajuće i nezavisne strane prije izdavanja hartija od vrijednosti nastalih sekjuritizacijom, uključujući provjeru tačnosti podataka objavljenih u vezi s osnovnim izloženostima.
- (3) Inicijator ili sponsor moraju, prije određivanja cijene sekjuritizacije, staviti na raspolaganje potencijalnim investitorima model novčanih tokova obaveza koji precizno prikazuje ugovorni odnos između osnovnih izloženosti i plaćanja koja teku između inicijatora, sponzora, investitora, drugih trećih strana i SSPE-a, i moraju, nakon određivanja cijene, činiti taj model dostupnim investitorima kontinuirano i potencijalnim investitorima na zahtjev.
- (4) U slučaju sekjuritizacije u kojoj su osnovne izloženosti stambeni krediti ili autokrediti ili leasing, inicijator i sponsor moraju objaviti dostupne informacije povezane s okolnim performansama imovine finansirane takvim stambenim kreditima, autokreditima ili leasingom, kao dio informacija koje se objavljuju u skladu s tačkom 1 stav 1 član 7 ovih Pravila.
- (5) Izuzetno u odnosu na stav 1 ovog člana, inicijatori mogu, od 1. lipnja 2021., odlučiti objaviti dostupne informacije u vezi s glavnim nepovoljnim uticajima imovine finansirane osnovnim izloženostima na činioce održivosti.
- (6) Inicijator i sponsor odgovorni su za poštovanje člana 7 ovih Pravila.
- (7) Informacije koje zahtijeva tačka 1 stav 1 član 7 ovih Pravila moraju biti dostupne potencijalnim investitorima prije određivanja cijene na zahtjev.
- (8) Informacije koje zahtijevaju tač. od 2 do 4 stav 1 član 7 ovih Pravila moraju biti dostupne prije određivanja cijene, barem u nacrtu ili početnoj formi.
- (9) Konačna dokumentacija mora biti dostupna investitorima najkasnije 15 dana nakon zatvaranja transakcije.

VI. ZAHTJEVI ZA JEDNOSTAVNE, TRANSPARENTNE I STANDARDIZIRANE ABCP SEKJURITIZACIJE

Jednostavna, transparentna i standardizirana ABCP sekjuritizacija

Član 23

- (1) ABCP transakcija se smatra STS ako udovoljava zahtjevima na nivou transakcije propisanim u članu 24 ovih Pravila.
- (2) ABCP program se smatra STS ako udovoljava zahtjevima propisanim u članu 26 ovih Pravila, a sponsor ABCP programa udovoljava zahtjevima propisanim u članu 25 ovih Pravila. Za potrebe ovog dijela Pravila, „prodavac“ znači „inicijator“ ili „originalni zajmodavac“.

Zahtjevi na nivou transakcije

Član 24

- (1) Pravo vlasništva nad osnovnim izloženostima mora biti stečeno od strane SSPE-a putem stvarne prodaje ili ustupa ili prenosa s istim pravnim efektom na način koji je sprovediv protiv prodavaca ili bilo koje treće strane.
- (2) Prenos prava vlasništva na SSPE ne smije biti podložan strogim klauzulama za poništavanje u slučaju insolventnosti prodavaca.
- (3) Za potrebe stava 1 ovog člana, sljedeće se smatraju strogim klauzulama za poništavanje:
 - 1) odredbe koje dopuštaju likvidatoru prodavaca da poništi prodaju osnovnih izloženosti samo na temelju toga što je prodaja sklopljena unutar određenog razdoblja prije proglašenja insolventnosti prodavaca;
 - 2) odredbe gdje SSPE može spriječiti poništavanje iz tačke 1 ovog stava samo ako može dokazati da u trenutku prodaje nije bio svjestan insolventnosti prodavaca.
- (4) Klauzule za poništavanje u nacionalnim zakonima o insolventnosti koje dopuštaju likvidatoru ili sudu da poništi prodaju osnovnih izloženosti u slučaju prevara, nepravednog oštećenja povjerilaca ili prenosa namijenjenih nepravilnom favoriziranju određenih povjerilaca nad drugima, ne smatraju se strogim klauzulama za poništavanje.
- (5) Ako prodavac nije originalni zajmodavac, stvarna prodaja ili ustup ili prenos osnovnih izloženosti prodavcu, bilo da je direktan ili preko jednog ili više posrednih koraka, mora ispunjavati zahtjeve iz st. 1 do 3 ovog člana.
- (6) Ako se prenos osnovnih izloženosti sprovodi ustupom i dovršava u kasnijoj fazi nego na zatvaranju transakcije, okidači za sprovođenje takve realizacije moraju uključivati najmanje sljedeće događaje:
 - 1) ozbiljno pogoršanje kreditnog statusa prodavca;
 - 2) insolventnost prodavca;
 - 3) neispravljeni prekršaji ugovornih obaveza prodavca, uključujući neispunjavanje obaveza.
- (7) Prodavac mora dati izjave i jamstva da, prema najboljem znanju, osnovne izloženosti uključene u sekjuritizaciju nisu opterećene ili u stanju koji bi mogao negativno uticati na sprovedivost stvarne prodaje ili ustupa ili prenosa s istim pravnim efektom.
- (8) Osnovne izloženosti prenesene od ili ustupljene od prodavaca SSPE-u moraju udovoljavati unaprijed određenim, jasnim i dokumentovanim kriterijumima podobnosti, koji ne dopuštaju aktivno upravljanje portfeljem tih izloženosti na diskrecionoj osnovi.
- (9) Za potrebe stava 8 ovog člana, zamjena izloženosti koje krše izjave i jamstva ne smatra se aktivnim upravljanjem portfeljem.
- (10) Izloženosti prenesene SSPE-u nakon zatvaranja transakcije moraju udovoljavati kriterijumima podobnosti primijenjenim na početne osnovne izloženosti.
- (11) Osnovne izloženosti ne smiju uključivati nikakvu sekjuritizacijsku poziciju.
- (12) Osnovne izloženosti moraju biti prenesene SSPE-u nakon odabira bez nepotrebnog odlaganja i ne smiju uključivati, u vrijeme odabira, izloženosti u zakašnjenju u smislu člana 178(1) Regulative (EU) br. 575/2013 ili izloženosti dužniku ili jamcu s oštećenim kreditnim statusom, koji prema najboljem znanju inicijatora ili originalnog zajmodavca:
 - 1) je proglašen insolventnim ili je sud dao njegovim vjerovnicima konačno i neprekidno pravo prisile ili materijalnu štetu kao rezultat propuštene uplate unutar tri godine prije datuma odobrenja ili prošao proces restrukturiranja duga za svoje neperformirajuće izloženosti unutar tri godine prije datuma prenosa ili ustupa osnovnih izloženosti SSPE-u, osim ako:
 - a) restrukturirana osnovna izloženost nije imala nove zaostatke od datuma restrukturiranja, koji je morao biti najmanje godinu dana prije prenosa ili ustupa osnovnih izloženosti SSPE-u; i
 - b) informacije date od strane inicijatora, sponzora i SSPE-a u skladu s tač. 1 i 5(a) i stav 1 član 7 jasno navode udio restrukturiranih osnovnih izloženosti, vrijeme i detalje restrukturiranja, kao i njihovu izvedbu od datuma restrukturiranja;

- c) je, u vrijeme odobrenja, bio na javnom kreditnom registru osoba s nepovoljnim kreditnim zapisom ili, gdje takav javni registar ne postoji, na drugom kreditnom registru dostupnom inicijatoru ili originalnom zajmodavcu; ili
 - d) ima kreditnu ocjenu ili kreditni skor koji ukazuje da je rizik neplaćanja ugovorno dogovorenih uplata znatno viši nego za usporedive izloženosti koje inicijator drži, a koje nisu sekjuritizovane.
- (13) Dužnici moraju, u vrijeme prenosa izloženosti, izvršiti barem jednu uplatu, osim u slučaju revolving sekjuritizacija pokrivenih izloženostima s isplata u jednoj rati ili s dospijanjem kraćim od jedne godine, uključujući, bez ograničenja, mjesečne uplate revolving kredita.
- (14) Otplata vlasnicima sekjuritizacijskih pozicija ne smije biti strukturirana da u glavnoj mjeri zavisi o prodaji imovine koja osigurava osnovne izloženosti i ovo ne sprječava da se takva imovina naknadno refinansira ili ponovno uložiti.
- (15) Otplata vlasnicima sekjuritizacijskih pozicija čije su osnovne izloženosti osigurane imovinom čija je vrijednost zajamčena ili u potpunosti ublažena obavezom otkupa od prodavaca imovine koja osigurava osnovne izloženosti ili od druge treće strane, ne smatra se zavisnom o prodaji imovine koja osigurava osnovne izloženosti.
- (16) Rizici kamatnih stopa i valuta koji proizlaze iz sekjuritizacije moraju biti odgovarajuće ublaženi, a sve mjere preduzete u tu svrhu moraju biti objavljene.
- (17) SSPE ne smije ulaziti u izvedene finansijske instrumente i mora osigurati da portfelj osnovnih izloženosti ne uključuje izvedene instrumente, osim u svrhu hedžiranja rizika kamatnih stopa ili valuta. Ti izvedeni instrumenti moraju biti potpisani i dokumentovani prema općim standardima u međunarodnim finansijama.
- (18) Dokumentacija transakcije mora jasno i dosljedno definisati definicije, pravne lijekove i radnje povezane s zakašnjenjem i neplaćanjem dužnika, restrukturiranjem duga, oprostom duga, odlaganjem plaćanja, pauzama u plaćanju, gubicima, otpisima, naplatom i drugim pravnim lijekovima u vezi s izvođenjem imovine.
- (19) Dokumentacija transakcije mora jasno specificirati prioritete plaćanja, događaje koji pokreću promjene u tim prioritetima plaćanja, kao i obavezu izvještavanja o takvim događajima.
- (20) Svaka promjena prioriteta plaćanja koja će materijalno nepovoljno uticati na otplatu sekjuritizacijskih pozicija mora se bez odlaganja prijaviti investitorima.
- (21) Inicijator i sponzor moraju staviti na raspolaganje podatke o statičkoj i dinamičkoj istoriji neplaćanja i gubitaka, kao što su podaci o zakašnjenju i neplaćanju, za izloženosti koje su bitno slične onima koje se sekjuritiziraju, i izvore tih podataka i osnovu za tvrdnju o sličnosti, potencijalnim investitorima prije određivanja cijene.
- (22) Ako sponzor nema pristup tim podacima, mora od prodavaca pribaviti pristup podacima, na statičkoj ili dinamičkoj osnovi, o istoriji, kao što su podaci o zakašnjenju i neplaćanju, za izloženosti koje su bitno slične onima koje se sekjuritiziraju.
- (23) Podaci iz stava 22 ovog člana moraju pokrivati period ne kraći od pet godina, osim podataka koji se odnose na trgovačke i druge kratkoročne potraživanja, za koje period ne smije biti kraće od tri godine.
- (24) ABCP transakcije moraju biti podržane portfeljem osnovnih izloženosti koje su homogene po vrsti imovine, uzimajući u obzir karakteristike povezane s novčanim tokovima različitih vrsta imovine, uključujući ugovorne, kreditne i karakteristike prijevremenog plaćanja.
- (25) Portfelj osnovnih izloženosti smije sadržavati samo jednu vrstu imovine.
- (26) Portfelj osnovnih izloženosti mora imati preostali ponderisani prosječni život ne duži od jedne godine, i nijedna od osnovnih izloženosti ne smije imati preostali rok dospelja duži od tri godine.
- (27) Izuzetno u odnosu stav 26 ovog člana, portfelji auto kredita, auto leasinga i leasinga opreme smiju imati preostali ponderirani prosječni život ne duži od tri i po godine, i nijedna osnovna izloženost ne smije imati preostali rok dospelja duži od šest godina.
- (28) Osnovne izloženosti ne smiju uključivati kredite osigurane stambenim ili komercijalnim hipotekama ili u potpunosti zajamčene stambene kredite, kako je navedeno u tački (e) stav 1 član 129 Regulative (EU) br. 575/2013.
- (29) Osnovne izloženosti moraju sadržavati obaveze koje su ugovorno obavezujuće i sprovedive, s punom odgovornošću dužnika i definisanom strukturom plaćanja vezanom uz najam, glavnica, kamate ili u vezi s drugim pravom na primitak prihoda od imovine koja osigurava takva plaćanja.
- (30) Osnovne izloženosti takođe mogu generisati prihode od prodaje bilo koje finansirane ili iznajmljene imovine.
- (31) Osnovne izloženosti ne smiju uključivati prenosive vrijednosne papire kako je definisano u članu 4 stav 1 tačka (44) Direktive 2014/65/EU, osim korporativnih obveznica koje nisu uvrštene na tržište.
- (32) Sva referentna kamatna plaćanja prema imovini i obavezama ABCP transakcije moraju se zasnivati na opšte korišćenim tržišnim kamatnim stopama, ili opšte korišćenim sektorskim stopama koje odražavaju trošak sredstava, ali ne smiju se zasnivati na složenim formulama ili izvedenicama.
- (33) Referentna kamatna plaćanja prema obavezama ABCP transakcije mogu se zasnivati na kamatnim stopama koje odražavaju trošak sredstava ABCP programa.
- (34) Nakon neispunjavanja obaveza prodavaca ili događaja ubrzanja:
- 1) nijedan iznos novca ne smije biti zadržan u SSPE-u iznad onoga što je potrebno za osiguranje operativnog funkcionisanja SSPE-a ili urednu otplatu investitora u skladu s ugovornim uslovima sekjuritizacije, osim ako izuzetne okolnosti zahtijevaju da se iznos zadrži za upotrebu, u najboljem interesu investitora, za troškove kako bi se spriječilo pogoršanje kreditnog kvaliteta osnovnih izloženosti;
 - 2) primici glavnice od osnovnih izloženosti moraju se prosljediti investitorima koji drže sekjuritizacijsku poziciju putem sekvencijalnog plaćanja sekjuritizacijskih pozicija, prema senioritetu sekjuritizacijske pozicije;
 - 3) nijedna odredba ne smije zahtijevati automatsku likvidaciju osnovnih izloženosti po tržišnoj vrijednosti.
- (35) Osnovne izloženosti moraju biti inicirane u redovnom toku poslovanja prodavaca u skladu sa standardima odobravanja kredita koji nisu manje strogi od onih koje prodavac primjenjuje u vrijeme iniciranja na slične izloženosti koje nisu sekjuritizovane.
- (36) Standardi odobravanja kredita prema kojima su osnovne izloženosti inicirane i sve materijalne promjene u odnosu na prethodne standarde moraju biti u potpunosti objavljeni sponzoru i drugim stranama direktno izloženim ABCP transakciji bez nepotrebnog odlaganja.
- (37) Prodavac mora imati stručnost u iniciranju izloženosti slične prirode kao one koje se sekjuritizuju.
- (38) Kada je ABCP transakcija revolving sekjuritizacija, dokumentacija transakcije mora uključivati okidače za završetak revolving perioda, uključujući najmanje:
- 1) pogoršanje kreditnog kvaliteta osnovnih izloženosti na ili ispod unaprijed određenog praga;
 - 2) nastanak događaja vezanog uz insolventnost prodavaca ili servisera.
- (39) Dokumentacija transakcije mora jasno specificirati:
- 1) ugovorne obaveze, dužnosti i odgovornosti sponzora, servisera i povjerilaca, ako ih ima, te drugih pomoćnih pružaoca usluga;
 - 2) procese i odgovornosti potrebne da neispunjavanje obaveza ili insolventnost servisera ne rezultira prekidom servisa;
 - 3) odredbe koje osiguravaju zamjenu izvedenih partnera i banke računa u slučaju njihove neispunjenosti, insolventnosti i drugih specificiranih događaja, ako je primjenjivo;
 - 4) kako sponzor udovoljava zahtjevima člana 25 stav 3 ovih Pravila.

- (1) Sponzor ABCP programa mora biti kreditna institucija pod nadzorom u skladu s Direktivom 2013/36/EU.
- (2) Sponzor ABCP programa mora biti pružalac likvidnosnog aranžmana i mora podržavati sve sekjuritizacijske pozicije na razini ABCP programa pokrivajući sve likvidnosne i kreditne rizike te sve materijalne rizike smanjenja vrijednosti (dilution risks) sekjuritiziranih izloženosti, kao i sve druge troškove na nivou transakcije i programa, ako je potrebno kako bi se investitoru jamčila potpuna isplata bilo kojeg iznosa prema ABCP-u uz takvu podršku. Sponzor mora investitorima objaviti opis podrške pružene na nivou transakcije, uključujući opis likvidnosnih aranžmana koji su dostupni.
- (3) Prije nego što kreditna institucija može biti sponzor STS ABCP programa, mora svojoj nadležnoj vlasti dokazati da njena uloga iz stava 2 ovog člana ne ugrožava njenu solventnost i likvidnost, čak ni u ekstremnoj stresnoj situaciji na tržištu.
- (4) Zahtjev iz stava 1 ovog člana smatra se ispunjenim ako nadležna vlast, na temelju pregleda i ocjene iz člana 97 stav 3 Direktive 2013/36/EU, utvrdi da aranžmani, strategije, procesi i mehanizmi sprovedeni od strane te kreditne institucije kao i sopstvena sredstva i likvidnost kojima raspolaže osiguravaju ispravno upravljanje i pokriće njenih rizika.
- (5) Sponzor mora sprovesti sopstvenu dubinsku analizu (due diligence) i provjeriti usklađenost sa zahtjevima iz člana 5 st. 1 i 3 ovih Pravila, prema potrebi i mora provjeriti da prodavac raspolaže kapacitetima za servisiranje i procesima naplate koji udovoljavaju zahtjevima navedenim u tač. (h) do (p) člana 265 stav 2 Regulative (EU) br. 575/2013 ili ekvivalentnim zahtjevima u trećim zemljama.
- (6) Prodavac, na nivou transakcije, ili sponzor, na nivou ABCP programa, mora zadovoljiti zahtjev za zadržavanje rizika (risk-retention requirement) iz člana 6 ovih Pravila.
- (7) Sponzor je odgovoran za poštovanje člana 7 ovih Pravila na nivo ABCP programa i za omogućavanje potencijalnim investitorima, prije određivanja cijene, na njihov zahtjev:
 - 1) agregirane informacije koje zahtijeva tačka 1 stav 1 član 7 ovih Pravila;
 - 2) informacije koje zahtijevaju tač. 2 do 5 stav 1 član 7 ovih Pravila, u nacrtu ili početnoj formi.
- (8) U slučaju da sponzor ne obnovi obavezu finansiranja likvidnosnog aranžmana prije njegovog isteka, likvidnosni aranžman mora biti iskorišćen, a dospelje hartije opd vrijednosti moraju se vratiti.

Zahtjevi na nivou programa

Član 26

- (1) Sve ABCP transakcije unutar ABCP programa moraju ispunjavati zahtjeve iz člana 24 st. 1 do 8, 12 do 20 ovih Pravila.
- (2) Najviše 5 % ukupnog iznosa izloženosti koje pokrivaju ABCP transakcije i koje finansira ABCP program može privremeno biti neusklađeno sa zahtjevima člana 24 st. 9, 10 i 11 ovih Pravila bez uticaja na STS status ABCP programa.
- (3) Za potrebe drugog podstava ovog stava, uzorak osnovnih izloženosti redovito mora biti predmet vanjske provjere usklađenosti od strane odgovarajuće i nezavisne strane.
- (4) Preostali ponderisani prosječni rok dospeljeća (weighted average life) osnovnih izloženosti ABCP programa ne smije biti duži od dvije godine.
- (5) ABCP program mora biti u potpunosti podržan od strane sponzora u skladu s članom 25 stav 2 ovih Pravila.
- (6) ABCP program ne smije sadržati nikakvu re-sekjuritizaciju, a kreditno poboljšanje (credit enhancement) ne smije uspostavljati drugi sloj tranširanja na nivou programa.
- (7) Hartije od vrijednosti izdate putem ABCP programa ne smiju uključivati call opcije, klauzule o produženju ili druge klauzule koje utiču na njihovu konačnu dospeljost, ukoliko se takve opcije ili klauzule mogu izvršiti prema diskreciji prodavaca, sponzora ili SSPE-a.
- (8) Rizici od kamatnih stopa i valuta koji nastaju na razini ABCP programa moraju biti odgovarajuće ublaženi, a sve mjere preduzete u tu svrhu moraju biti objavljene.
- (9) Osim u svrhu zaštite od kamatnog ili valutnog rizika, SSPE ne smije ulaziti u izvedene finansijske ugovore (derivative contracts) i mora osigurati da portfelj osnovnih izloženosti ne uključuje derivate.
- (10) Derivati moraju biti underwriting-irani i dokumentovani u skladu s uobičajenim standardima međunarodnih finansija.
- (11) Dokumentacija vezana za ABCP program mora jasno specificovati:
 - 1) odgovornosti skrbnika (trustee) i drugih subjekata s fiducijarnim obavezama, ako ih ima, prema investitorima;
 - 2) ugovorne obaveze, dužnosti i odgovornosti sponzora, koji mora imati stručnost u kreditnom underwriting-u, skrbnika, ako ga ima, i drugih pomoćnih pružaoća usluga;
 - 3) procese i odgovornosti potrebne da ne dođe do prestanka servisiranja u slučaju neplaćanja ili insolventnosti serviseru;
 - 4) odredbe za zamjenu derivativnih kontrapartija i računa banke (account bank) na razini ABCP programa u slučaju njihovog neplaćanja, insolventnosti i drugih navedenih događaja, kada likvidnosni aranžman ne pokriva takve događaje;
 - 5) da u slučaju određenih događaja, neplaćanja ili insolventnosti sponzora budu predviđene korektivne mjere radi, prema potrebi, kolateralizacije finansijske obaveze ili zamjene pružaoća likvidnosnog aranžmana; i
 - 6) da likvidnosni aranžman mora biti iskorišćen, a dospelje hartije od vrijednosti vraćene u slučaju da sponzor ne obnovi obavezu finansiranja likvidnosnog aranžmana prije njegovog isteka.
- (12) Serviser mora imati stručnost u servisiranju izloženosti slične prirode kao one koje su sekjuritizovane te mora imati dobro dokumentovane politike, procedure i kontrole upravljanja rizicima vezane za servisiranje izloženosti.

VII. ZAHTJEVI ZA JEDNOSTAVNE, TRANSPARENTNE I STANDARDIZOVANE SEKJURITIZACIJE U BILANSIMA

Jednostavne, transparentne i standardizovane sekjuritizacije u bilansima

Član 27

Sintetičke sekjuritizacije koje ispunjavaju zahtjeve utvrđene u čl. 28 do 31 smatraju se STS sekjuritizacijama u bilansima.

Zahtjevi u vezi jednostavnosti

Član 28

- (1) Inicijator mora biti pravno lice koje je ovlašćeno ili licencirano u Uniji.
- (2) Inicijator koji kupuje izloženosti treće strane u sopstveno ime i potom ih sekjuritizira mora primjenjivati politike u pogledu kreditiranja, naplate, rješavanja dugova i servisiranja tih izloženosti koje nisu manje stroge od politika koje inicijator primjenjuje na usporedive izloženosti koje nisu kupljene.
- (3) Osnovne izloženosti moraju biti nastale u okviru osnovne djelatnosti inicijatora.
- (4) Na dan zatvaranja transakcije, osnovne izloženosti moraju se nalaziti u bilansima inicijatora ili pravnog subjekta koji pripada istom grupacijskom skupu kao inicijator.
- (5) Za potrebe stava 4 ovog člana, grupacija se definiše kao:
 - 1) skup pravnih lica koja su podvrgnuta konsolidaciji u skladu s poglavljem 2 Regulative (EU) br. 575/2013;

- 2) grupacija definisana u tački (c) stav 1 član 212 Direktive 2009/138/EZ.
- (6) Inicijator ne smije hedžirati svoje izloženosti kreditnom riziku osnovnih izloženosti sekjuritizacije van zaštite dobivene kreditnim zaštitnim ugovorom.
- (7) Kreditni zaštitni ugovor mora biti u skladu s pravilima ublažavanja kreditnog rizika iz člana 249 Regulative (EU) br. 575/2013, ili, kada taj član nije primjenjiv, s zahtjevima koji nisu manje strogi od zahtjeva navedenih u tom članu .
- (8) Inicijator mora dati izjave i jamstva da su ispunjeni sljedeći zahtjevi:
 - 1) inicijator ili entitet unutar grupe kojoj inicijator pripada ima potpuno pravno i valjano vlasništvo nad osnovnim izloženostima i pripadajućim sporednim pravima;
 - 2) kada je inicijator kreditna institucija definisana u članu 4 stav 1 tačka (1) Regulative (EU) br. 575/2013, ili osiguravajuće društvo definisano u članu 13 stav 1 Direktive 2009/138/EZ, inicijator ili entitet uključen u opseg konsolidiranog nadzora čuva kreditni rizik osnovnih izloženosti u svojim bilansima;
 - 3) svaka osnovna izloženost u trenutku uključivanja u sekjuritizovani portfelj udovoljava kriterijumima podobnosti i svim uslovima, osim nastanka kreditnog događaja navedenog u članu 31 stav 1 ovih Pravila, za isplatu po kreditnom zaštitnom ugovoru unutar dokumentacije sekjuritizacije;
 - 4) prema najboljem znanju inicijatora, ugovor za svaku osnovnu izloženost sadrži pravno, valjano, obavezujuće i izvršivo pravo dužnika da plati iznose navedene u tom ugovoru;
 - 5) osnovne izloženosti udovoljavaju underwriting kriterijumima koji nisu manje strogi od standardnih underwriting kriterija koje inicijator primjenjuje na slične izloženosti koje nisu sekjuritizovane;
 - 6) prema najboljem znanju inicijatora, nijedan od dužnika nije u materijalnom kršenju ili neizvršenju bilo koje obaveze u vezi s osnovnom izloženosti na dan uključivanja te izloženosti u sekjuritizirani portfelj;
 - 7) prema najboljem znanju inicijatora, dokumentacija transakcije ne sadrži netačne podatke o detaljima osnovnih izloženosti;
 - 8) na dan zatvaranja transakcije ili uključivanja osnovne izloženosti u sekjuritizirani portfelj, ugovor između dužnika i originalnog zajmodavca u vezi s tom osnovnom izloženosti nije izmijenjen na način koji bi uticao na izvršivost ili naplativost te osnovne izloženosti.
 - (9) Osnovne izloženosti moraju udovoljavati prethodno određenim, jasnim i dokumentovanim kriterijumima podobnosti koji ne dopuštaju aktivno upravljanje portfeljem tih izloženosti po diskreciji.
 - (10) Za potrebe stava 9 ovog člana zamjena izloženosti koja krši izjave ili jamstva, ili, kada sekjuritizacija uključuje period dopune, dodavanje izloženosti koje ispunjavaju definisane uslove dopune, neće se smatrati aktivnim upravljanjem portfeljem.
 - (11) Svaka izloženost dodata nakon datuma zatvaranja transakcije mora udovoljavati kriterijumima podobnosti koji nisu manje strogi od onih primijenjenih pri početnoj selekciji osnovnih izloženosti.
 - (12) Osnovna izloženost može biti uklonjena iz transakcije ako:
 - 1) je u potpunosti otplaćena ili je dospjela;
 - 2) je otuđena tokom redovne poslovne aktivnosti inicijatora, pod uslovom da takva otuđenja ne predstavljaju implicitnu podršku iz člana 250 Regulative (EU) br. 575/2013;
 - 3) je predmet izmjene koja nije kreditno uslovošana, poput refinansiranja ili restrukturiranja duga, a koja se događa tokom redovnog servisiranja te osnovne izloženosti; ili
 - 4) nije udovoljavala kriterijumima podobnosti u trenutku uključivanja u transakciju.
 - (13) Sekjuritizacija mora biti podržana portfeljem osnovnih izloženosti koje su homogeno strukturirane po vrsti imovine, uzimajući u obzir specifične karakteristike vezane uz novčane tokove te vrste imovine, uključujući ugovorne, kreditne i karakteristike prerane otplate. Portfelj osnovnih izloženosti mora sadržavati samo jednu vrstu imovine.
 - (14) Osnovne izloženosti moraju sadržavati obaveze koje su ugovorno obavezujuće i izvršive, s punom regresijom prema dužnicima i, gdje je primjenjivo, jamstvima.
 - (15) Osnovne izloženosti moraju imati definirane periodične novčane tokove, čije rate mogu varirati u iznosu, povezane s najmom, glavnicom, kamatama ili drugim pravom na prihod iz imovine koja podržava te isplate.
 - (16) Osnovne izloženosti također mogu generirati prihode od prodaje bilo koje finansirane ili leasingirane imovine.
 - (17) Osnovne izloženosti ne smiju uključivati prenosive vrijednosnice definirane članom 4 stav 1 tačka 44 Direktive 2014/65/EU, osim korporativnih obveznica koje nisu uvrštene na tržište.
 - (18) Osnovne izloženosti ne smiju uključivati nikakve sekjuritizacijske pozicije.
 - (19) Underwriting standardi prema kojima su osnovne izloženosti nastale i sve materijalne promjene prethodnih underwriting standarda moraju biti u potpunosti dostupni potencijalnim investitorima bez odlaganja.
 - (20) Osnovne izloženosti moraju biti underwritten s punom regresijom prema dužniku koji nije SSPE.
 - (21) Treće strane ne smiju učestvovati u kreditnim ili underwriting odlukama vezanim za osnovne izloženosti.
 - (22) U slučaju sekjuritizacija gdje su osnovne izloženosti stambeni krediti, portfelj kredita ne smije uključivati nijedan kredit koji je plasiran i odobren pod uslovom da podnosilac zahtjeva ili, gdje je primjenjivo, posrednici nisu bili informisani da informacije možda neće biti verifikovane od strane zajmodavca.
 - (23) Procjena kreditne sposobnosti dužnika mora udovoljavati zahtjevima člana 8 Direktive 2008/48/EZ ili člana 18 st. 1 do 4, tačka 1, člana 18 stav 5 i člana 18 stav 6 Direktive 2014/17/EU, ili, gdje je primjenjivo, ekvivalentnim zahtjevima u trećim zemljama.
 - (24) Inicijator ili originalni zajmodavac mora imati stručnost u nastanku izloženosti slične prirode kao one koje su sekjuritizovane.
 - (25) Osnovne izloženosti ne smiju uključivati, u trenutku selekcije, izloženosti u kašnjenju s plaćanjem u smislu člana 178 stav 1 Regulative (EU) br. 575/2013, ili izloženosti prema dužniku ili jamcu s narušenom kreditnom sposobnošću koji, prema najboljem znanju inicijatora ili originalnog zajmodavca:
 - 1) je proglašen insolventnim ili mu je sud dodijelio konačno i neprekidivo pravo naplate ili materijalne štete zbog propuštene uplate u tri godine prije datuma nastanka ili je podvrgnut procesu restrukturiranja duga u vezi s njegovim nenaplativim izloženostima u tri godine prije datuma selekcije osnovnih izloženosti, osim kada:
 - a) restrukturirana osnovna izloženost nije pokazala nova kašnjenja od datuma restrukturiranja, koje je moralo biti najmanje godinu dana prije datuma selekcije osnovnih izloženosti; i
 - b) informacije pružene od strane inicijatora u skladu s tač. 1 i 5 podtačka 1 stav 1 član 7 ovih Pravila jasno navode udio restrukturiranih osnovnih izloženosti, vrijeme i detalje restrukturiranja te njihovo sprovođenje od datuma restrukturiranja;
 - 2) je u trenutku nastanka osnovne izloženosti, gdje je primjenjivo, bio evidentiran u javnom kreditnom registru osoba s nepovoljnom kreditnom poviješću ili, ako takav javni registar ne postoji, u drugom kreditnom registru dostupnom inicijatoru ili originalnom zajmodavcu; ili
 - 3) ima kreditnu procjenu ili kreditni skor koji ukazuje da je rizik neplaćanja ugovorno dogovorenih iznosa značajno veći nego za usporedive izloženosti inicijatora koje nisu sekjuritizovane.
 - (26) Dužnici moraju, u trenutku uključivanja osnovnih izloženosti, biti izvršili barem jednu uplatu, osim ako:
 - 1) sekjuritizacija je revolving sekjuritizacija, podržana izloženostima koje se plaćaju u jednoj rati ili imaju rok dospeljeća kraći od jedne godine, uključujući, bez ograničenja, mjesečne uplate na revolving kredite; ili
 - 2) izloženost predstavlja refinansiranje izloženosti koja je već uključena u transakciju.

Zahtjevi u vezi standardizacije

Član 29

- (1) Inicijator ili originalni zajmodavac mora ispuniti zahtjev u vezi zadržavanja rizika u skladu s članom 6 ovih Pravila.
- (2) Rizici kamatne stope i valutni rizici koji proizlaze iz sekjuritizacije i njihovi mogući učinci na isplate inicijatoru i investitorima moraju biti opisani u dokumentaciji transakcije a ti rizici moraju biti odgovarajuće ublaženi, a preduzete mjere moraju biti otkrivene.
- (3) Svaka kolateralna koja osigurava obaveze investitora prema kreditnom zaštitnom ugovoru mora biti denominirana u istoj valuti u kojoj je denominirana isplata po kreditnom zaštitnom ugovoru.
- (4) U slučaju sekjuritizacije koja uključuje SSPE, iznos obaveza SSPE-a u vezi s kamatnim uplatama investitorima mora, na svaki datum plaćanja, biti jednak ili manji od iznosa prihoda SSPE-a od inicijatora i bilo kakvih aranžmana osiguranja.
- (5) Osim u svrhu hedginga kamatnih stopa ili valutnih rizika osnovnih izloženosti, portfelj osnovnih izloženosti ne smije uključivati derivate a ti derivati moraju biti underwritten i dokumentovani prema uobičajenim standardima međunarodnog finansiranja.
- (6) Sve referencirane kamatne uplate u vezi s transakcijom moraju se zasnivati na jednom od sljedećeg:
 - 1) opšte korišćenim tržišnim kamatnim stopama ili opšte korišćenim sektorima stopa koje odražavaju troškove sredstava, i ne smiju se pozivati na složene formule ili derivate;
 - 2) prihodu generiranom iz kolaterale koja osigurava obaveze investitora prema zaštitnom ugovoru.
- (7) Sve referencirane kamatne uplate po osnovnim izloženostima moraju se zasnivati na opšte korišćenim tržišnim kamatnim stopama ili opšte korišćenim sektorima stopa koje odražavaju trošak sredstava i ne smiju se pozivati na složene formule ili derivate.
- (8) Nakon nastanka događaja prisilne naplate u vezi s inicijatorom, investitoru se mora omogućiti poduzimanje prisilne naplate.
- (9) U slučaju sekjuritizacije koja uključuje SSPE, kada je dostavljena obavještenje o prisilnoj naplati ili raskidu kreditnog zaštitnog ugovora, nijedan iznos gotovine ne smije biti zadržan u SSPE-u osim onog koji je potreban za osiguranje operativnog funkcioniranja SSPE-a, isplatu zaštitnih uplata za osnovne izloženosti u defaultu koje se još obrađuju u trenutku raskida, ili urednu otplatu investitorima u skladu s ugovornim uslovima sekjuritizacije.
- (10) Gubici se alociraju nositeljima sekjuritizacijskih pozicija prema redosljedu senioriteta tranši, počevši od najnižeg ranga (junior tranche).
- (11) Sekvencijalna amortizacija primjenjuje se na sve tranše za određivanje preostalog iznosa tranši na svaki datum plaćanja, počevši od najvišeg ranga (senior tranche).
- (12) Transakcije koje imaju ne-sekvencijalni prioritet plaćanja moraju uključivati okidače vezane uz performanse osnovnih izloženosti koji rezultiraju vraćanjem amortizacije na sekvencijalna plaćanja po redosljedu senioriteta a takvi okidači vezani uz performanse moraju uključivati najmanje:
 - 1) povećanje kumulativnog iznosa izloženosti u defaultu ili povećanje kumulativnih gubitaka iznad određenog postotka preostalog iznosa osnovnog portfelja;
 - 2) jedan dodatni retrospektivni okidač; i
 - 3) jedan prospektivni okidač.
- (13) EBA mora razviti nacрте regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju i, gdje je primjenjivo, kalibraciju okidača vezanih uz performanse.
- (14) EBA mora dostaviti te nacрте Komisiji do 30. juna 2021.
- (15) Komisija je ovlašćena dopuniti ovu Regulativu donošenjem regulatornih tehničkih standarda u skladu s čl. 10 do 14 Regulative (EU) br. 1093/2010.
- (16) Kako tranše amortizuju, iznos kolaterale jednak iznosu amortizacije tih tranši mora biti vraćen investitorima, pod uslovom da su investitori kolateralizirali te tranše.
- (17) Kada se dogodi kreditni događaj iz člana 31 ovih Pravila u vezi s osnovnim izloženostima i obrada duga za te izloženosti nije dovršena, iznos preostale kreditne zaštite na bilo koji datum plaćanja mora biti barem jednak preostalom nominalnom iznosu tih osnovnih izloženosti, umanjen za iznos bilo koje privremene uplate u vezi s tim osnovnim izloženostima.
- (18) Dokumentacija transakcije mora uključivati odgovarajuće odredbe o ranijoj amortizaciji ili okidače za prekid revolving perioda, ako je sekjuritizacija revolving sekjuritizacija, uključujući najmanje sljedeće:
 - 1) pogoršanje kreditnog kvaliteta osnovnih izloženosti do ili ispod prethodno određenog praga;
 - 2) povećanje gubitaka iznad prethodno određenog praga;
 - 3) neuspjeh u generiranju dovoljnog broja novih osnovnih izloženosti koje zadovoljavaju prethodno određenu kreditnu kvalitetu tokom određenog perioda.
- (19) Dokumentacija transakcije mora jasno specificovati:
 - 1) ugovorne obaveze, dužnosti i odgovornosti servisera, povjerenika (trustee-a) i drugih pomoćnih pružaoaca usluga, ako je primjenjivo, te treće strane za provjeru iz člana 31 stav 4 ovih Pravila;
 - 2) odredbe koje osiguravaju zamjenu servisera, povjerenika, drugih pomoćnih pružaoaca usluga ili treće strane za provjeru iz člana 31 stav 4 ovih Pravila u slučaju defaulta ili insolventnosti tih pružaoaca usluga, ako se razlikuju od inicijatora, na način koji ne dovodi do prestanka pružanja tih usluga;
 - 3) procedure servisiranja koje se primjenjuju na osnovne izloženosti na datum zatvaranja transakcije i nakon toga te okolnosti pod kojima se te procedure mogu mijenjati;
 - 4) standarde servisiranja koje serviser mora poštovati prilikom servisiranja osnovnih izloženosti tokom cijelog života sekjuritizacije.
- (20) Serviser mora imati stručnost u servisiranju izloženosti slične prirode kao one koje su sekjuritizovane i mora imati dobro dokumentovane i odgovarajuće politike, procedure i kontrole upravljanja rizicima vezane uz servisiranje izloženosti.
- (21) Serviser mora primjenjivati procedure servisiranja na osnovne izloženosti koje su barem jednako stroge kao one koje primjenjuje inicijator na slične izloženosti koje nisu sekjuritizovane.
- (22) Inicijator mora održavati ažurirani referentni registar kako bi u svakom trenutku mogao identificirati osnovne izloženosti a registar mora identifikovati referentne dužnike, referentne obaveze iz kojih proizlaze osnovne izloženosti i, za svaku osnovnu izloženost, nominalni iznos koji je zaštićen i koji je preostao.
- (23) Dokumentacija transakcije mora uključivati jasne odredbe koje olakšavaju pravovremeno rješavanje sukoba između različitih klasa investitora.
- (24) U slučaju sekjuritizacije koja uključuje SSPE, prava glasa moraju biti jasno definisana i dodijeljena obveznicima, a odgovornosti povjerenika i drugih subjekata s fiducijarnim dužnostima prema investitorima moraju biti jasno identifikovane.

Zahtjevi u vezi transparentnosti

Član 30

- (1) Inicijator mora učiniti dostupnim podatke o statičkoj i dinamičkoj historijskoj izvedbi u pogledu zastoja i gubitaka, kao što su podaci o zakašnjenju i defaultu, za izloženosti koje su suštinski slične onima koje se sekjuritiziraju, te izvore tih podataka i osnovu za tvrdnju o sličnosti, potencijalnim investitorima prije određivanja cijene a podaci moraju pokrивati period od najmanje pet godina.
- (2) Uzorak osnovnih izloženosti mora biti podvrgnut vanjskoj verifikaciji prije zatvaranja transakcije od strane odgovarajuće i neovisne strane, uključujući verifikaciju da osnovne izloženosti ispunjavaju uslove za kreditnu zaštitu prema kreditnom zaštitnom ugovoru.

- (3) Inicijator mora, prije određivanja cijene sekjuritizacije, učiniti dostupnim potencijalnim investitorima model novčanih tokova obaveza koji precizno prikazuje ugovorni odnos između osnovnih izloženosti i uplata koje teku između inicijatora, investitora, drugih trećih strana i, gdje je primjenjivo, SSPE, i nakon određivanja cijene mora učiniti taj model dostupnim investitorima na kontinuiranoj osnovi i potencijalnim investitorima na zahtjev.
- (4) U slučaju sekjuritizacije gdje su osnovne izloženosti stambeni krediti ili auto krediti ili leasing, inicijator mora objaviti dostupne informacije povezane s okolišnim učincima imovine finansirane tim stambenim kreditima, auto kreditima ili leasingom, kao dio informacija otkrivenih u skladu s tačkom 1 stav 1 član 7 ovih Pravila.
- (5) Odstupajući od stava 1 ovog člana, inicijatori mogu, od 1. juna 2021., odlučiti objaviti dostupne informacije povezane s glavnim negativnim uticajima imovine finansirane osnovnim izloženostima na faktore održivosti.
- (6) Inicijator je odgovoran za usklađenost s članom 7 ovih Pravila.
- (7) Informacije zahtijevane u tački 1 stav 1 član 7 ovih Pravila moraju biti dostupne potencijalnim investitorima prije određivanja cijene na zahtjev.
- (8) Informacije zahtijevane u tač. 2 do 4 stav 1 član 7 ovih Pravila moraju biti dostupne prije određivanja cijene, barem u nacrtu ili početnoj formi.
- (9) Konačna dokumentacija mora biti dostupna investitorima najkasnije 15 dana nakon zatvaranja transakcije.

Zahtjevi u vezi kreditnog zaštitnog ugovora, agenta za verifikaciju treće strane i sintetičkog viška raspodjele

Član 31

- (1) Kreditni zaštitni ugovor mora pokrivati barem sljedeće kreditne događaje:
 - 1) kada se prenos rizika ostvaruje korišćenjem jamstava, kreditni događaji iz člana 215 stav 1 tačka 1 Regulative (EU) br. 575/2013;
 - 2) kada se prenos rizika ostvaruje korišćenjem kreditnih derivata, kreditni događaji iz člana 216 stav 1 tačka 1 Regulative (EU) br. 575/2013.
- (2) Svi kreditni događaji moraju biti dokumentovani.
- (3) Mjere odgode plaćanja (forbearance) u smislu člana 47b Regulative (EU) br. 575/2013 koje se primjenjuju na osnovne izloženosti ne sprječavaju aktiviranje prihvatljivih kreditnih događaja.
- (4) Isplata kreditne zaštite nakon nastanka kreditnog događaja obračunava se na temelju stvarnog gubitka koji je pretrpio inicijator ili izvorni zajmodavac, u skladu s njihovim standardnim politikama i procedurama oporavka za relevantne vrste izloženosti i evidentiran u njihovim finansijskim izvještajima u trenutku isplate.
- (5) Konačna isplata kreditne zaštite mora biti izvršena u određenom roku nakon oporavka duga za relevantnu osnovnu izloženost, ukoliko je oporavak završen prije zakonskog dospjeća ili ranijeg prestanka kreditnog zaštitnog ugovora.
- (6) Privremena isplata kreditne zaštite mora biti izvršena najkasnije šest mjeseci nakon nastanka kreditnog događaja u slučajevima kada oporavak gubitaka za relevantnu osnovnu izloženost nije završen do kraja tog šestomjesečnog razdoblja.
- (7) Privremena isplata mora biti barem veća od sljedećeg:
 - 1) iznos očekivanog gubitka jednak umanjenju vrijednosti evidentiranom od strane inicijatora u finansijskim izvještajima u trenutku privremene isplate, pod pretpostavkom da kreditni zaštitni ugovor ne postoji i ne pokriva gubitke;
 - 2) gdje je primjenjivo, iznos očekivanog gubitka određen u skladu s Poglavljem 3 Dio III Regulative (EU) br. 575/2013.
- (8) Ako se izvrši privremena isplata, konačna isplata kreditne zaštite izvršava se kako bi se prilagodila privremena isplata gubitaka stvarnom realiziranom gubitku.
- (9) Metoda obračuna privremenih i konačnih isplata kreditne zaštite mora biti specificirana u kreditnom zaštitnom ugovoru.
- (10) Isplata kreditne zaštite proporcionalna je udjelu preostalog nominalnog iznosa odgovarajuće osnovne izloženosti koja je pokrivena kreditnim zaštitnim ugovorom.
- (11) Pravo inicijatora na isplatu kreditne zaštite mora biti izvršivo.
- (12) Iznosi koje investitori plaćaju prema kreditnom zaštitnom ugovoru moraju biti jasno navedeni u ugovoru i ograničeni.
- (13) Mora biti moguće izračunati te iznose u svim okolnostima.
- (14) Kreditni zaštitni ugovor mora jasno utvrditi okolnosti u kojima investitori moraju izvršiti uplate, a agent za verifikaciju treće strane iz stava 4 ovog člana ocjenjuje jesu li te okolnosti nastupile.
- (15) Iznos isplate kreditne zaštite obračunava se na razini pojedinačne osnovne izloženosti za koju je nastao kreditni događaj.
- (16) Kreditni zaštitni ugovor mora specificovati maksimalno period produženja za oporavak duga za osnovne izloženosti u vezi kojih je nastao kreditni događaj iz stava 1 ovog člana, a čiji oporavak nije završen do zakonskog dospjeća ili ranijeg prestanka ugovora a period ne smije biti duže od dvije godine.
- (17) Kreditni zaštitni ugovor mora predviđeti da se na kraju tog perioda izvrši konačna isplata kreditne zaštite na temelju konačne procjene gubitka inicijatora, evidentirane u finansijskim izvještajima inicijatora u tom trenutku, pod pretpostavkom da kreditni zaštitni ugovor ne postoji i ne pokriva gubitke.
- (18) Ako se kreditni zaštitni ugovor raskine, oporavak duga nastavlja se u vezi s bilo kojim nepodmirenim kreditnim događajima nastalim prije raskida na isti način kao prethodno opisano.
- (19) Premije kreditne zaštite plaćene prema ugovoru moraju biti strukturirane kao uslovovalane preostalim nominalnim iznosom izloženosti u performansu u trenutku isplate i odražavati rizik zaštićene tranše.
- (20) Ugovor ne smije predviđati zajamčene premije, jednokratne premije unaprijed, mehanizme povrata ili druge mehanizme koji bi mogli izbjeći ili smanjiti stvarnu raspodjelu gubitaka investitorima ili vratiti dio plaćenih premija inicijatoru nakon dospjeća transakcije.
- (21) Jednokratne premije unaprijed su dopuštene ako se poštuju pravila državne pomoći, gdje je shema jamstva predviđena nacionalnim zakonom i ima protivjamstvo subjekata iz člana 214 stav 2 tač (a)–(d) Regulative (EU) br. 575/2013.
- (22) Transakcijska dokumentacija mora opisati način obračuna premije kreditne zaštite i bilo kakvih kupona obveznica za svaki datum isplate tokom cijelog životnog vijeka sekjuritizacije.
- (23) Prava investitora na primanje premija kreditne zaštite moraju biti izvršiva.
- (24) Inicijator mora imenovati agenta za verifikaciju treće strane prije zatvaranja transakcije. Za svaku osnovnu izloženost za koju je dostavljeno obavještenje o kreditnom događaju, agent mora najmanje provjeriti:
 - 1) da je kreditni događaj iz obavještenja zaista kreditni događaj prema uslovima ugovora;
 - 2) da je osnovna izloženost bila uključena u referentni portfelj u trenutku nastanka kreditnog događaja;
 - 3) da je osnovna izloženost ispunjavala kriterije podobnosti u trenutku uključivanja u referentni portfelj;
 - 4) ako je osnovna izloženost dodana kao dio replenishmenta, da je replenishment bio u skladu s uslovima;
 - 5) da je konačni iznos gubitka u skladu s gubicima evidentiranim u računu dobiti i gubitka inicijatora;
 - 6) da su, u trenutku konačne isplate kreditne zaštite, gubici u vezi s osnovnim izloženostima ispravno raspodijeljeni investitorima.
- (25) Agent za verifikaciju treće strane mora biti neovisan od inicijatora i investitora, a gdje je primjenjivo i od SSPE, te prihvaćen na datum zatvaranja transakcije.
- (26) Agent može provoditi verifikaciju na temelju uzorka, ali investitori mogu zahtijevati provjeru podobnosti bilo koje pojedinačne izloženosti.
- (27) Inicijator mora uključiti obavezu u transakcijsku dokumentaciju da agentu osigura sve potrebne informacije za verifikaciju.

- (28) Inicijator ne smije raskinuti transakciju prije zakazanog dospjeća osim u slučajevima:
- 1) insolventnost investitora;
 - 2) neplaćanje iznosa prema ugovoru ili kršenje obaveza investitora;
 - 3) relevantni regulatorni događaji, uključujući promjene zakona, interpretacije, oporezivanja ili računovodstva koje značajno pogoršavaju ekonomsku efikasnost transakcije;
 - 4) izvršenje opcije za poziv (time call) nakon isteka WA životnog vijeka portfelja;
 - 5) clean-up call opcija prema članu 242 stav 1 Regulative (EU) br. 575/2013;
 - 6) kod nefinansirane zaštite, investitor više ne ispunjava uslove za pružaoca zaštite.
- (29) Dokumentacija mora specificirati koja prava poziva su uključena i kako su strukturirana a call ne smije biti strukturiran kako bi se izbjegla raspodjela gubitaka investitorima. Inicijator mora obavijestiti nadležni organi o opravdanosti korišćenja time call-a.
- (30) Kod finansirane kreditne zaštite, nakon prestanka ugovora, kolateral se vraća investitorima prema senioritetu tranši, uz primjenu relevantnog zakonodavstva o insolventnosti.
- (31) Investitori ne smiju raskinuti transakciju prije dospjeća osim u slučaju neplaćanja premije kreditne zaštite ili drugog bitnog kršenja obaveza od strane inicijatora.
- (32) Inicijator može angažovati synthetic excess spread kao kreditnu zaštitu za investitore, ako su ispunjeni uslovi:
- 1) iznos angažiranog viška za svako period isplate naveden u dokumentaciji i izražen kao fiksni procenat ukupnog portfelja na početku perioda;
 - 2) neiskorišćeni višak vraća se inicijatoru;
 - 3) za inicijatore koji koriste IRB pristup, ukupni godišnji angažman ne smije prelaziti regulatorni očekivani gubitak za godinu;
 - 4) za ostale inicijatore, izračun očekivanog jednogodišnjeg gubitka mora biti jasnno određen;
 - 5) uslovi navedeni u ovom stavku moraju biti specificirani u dokumentaciji.
- (33) Kreditni zaštitni ugovor može biti u obliku:
- 1) jamstva prema uslovima iz Poglavlja 4, Naslov II, Dio III Regulative (EU) br. 575/2013, gdje se rizik prenosi na subjekte iz člana 214(2)(a)–(d), uz uslov da izloženosti investitoru kvalificiraju za 0% rizik težinu;
 - 2) jamstvo s protivjamstvom subjekta iz tačke 1 ovog stava;
 - 3) drugi oblik zaštite u obliku jamstva, kreditnog derivata ili credit linked note, u skladu s članom 249 Regulative (EU) br. 575/2013, uz odgovarajući kolateral.
- (34) Drugi oblik zaštite mora zadovoljiti:
- 1) pravo inicijatora da koristi kolateral za isplatu investitorima je izvršivo;
 - 2) pravo investitora da vrati neiskorišćeni kolateral je izvršivo;
 - 3) ako je kolateral u hartijama od vrijednosti, dokumentacija definira kriterije podobnosti i čuvanje.
- (35) Inicijator mora pribaviti mišljenje kvalifikovanog pravnog savjetnika o izvršivosti zaštite u svim relevantnim jurisdikcijama.
- (36) Ako se koristi zaštita iz tačke 3 ovog stava, inicijator i investitor moraju koristiti visokokvalitetni kolateral:
- 1) 0% rizik-težinski dužnički vrijednosni papiri s maksimalnim rokom od 3 mjeseca do sljedeće isplate, uz mogućnost otkupa u gotovini, čuvani kod neovisnog kustosa;
 - 2) gotovina kod treće kreditne institucije s kreditnom kvalitetom stepen 3 ili višom.
- (37) Uz pristanak investitora nakon due diligence, samo inicijator može koristiti visokokvalitetni kolateral u gotovini kod sebe ili povezanih subjekata ako ima minimalno kreditni stepen 2.
- (38) Nadležni organi mogu, nakon konzultacija s EBA, dopustiti gotovinu kod inicijatora ili povezanog subjekta ako ima kreditni stepen 3, uz uslove tržišnih poteškoća ili koncentracijskih problema.
- (39) Ako institucija više ne zadovoljava minimalni kreditni stepen, kolateral se mora prenijeti u 9 mjeseci na treću kreditnu instituciju stepen 3+ ili investirati u hartije od vrijednosti.
- (40) Zadovoljeno je i ako se investira u credit linked notes izdatih od strane inicijatora u skladu s članom 218 Regulative (EU) br. 575/2013.
- (41) EBA prati primjenu kolateralizacijskih praksi, posebno rizik druge ugovorne strane i druge ekonomske i finansijske rizike za investitore.

VIII. STS OBAVJEŠTAVANJE

Zahtjevi za STS obavještanje

Član 32

- (1) Inicijatori i sponzori zajednički obavještavaju ESMA-u pomoću predloga iz stava 7 ovog člana kada sekjuritizacija ispunjava zahtjeve iz čl. 19 do 22, člana 23 do 26 ili člana 27 do 31 ovih Pravila („STS obavještanje“).
- (2) U slučaju ABCP programa, samo sponzor odgovara za obavještanje tog programa i, unutar njega, za ABCP transakcije koje udovoljavaju članu 24 ovih Pravila.
- (3) U slučaju sintetičke sekjuritizacije, samo inicijator je odgovoran za obavještanje.
- (4) STS obavještanje mora uključivati objašnjenje inicijatora i sponzora kako su ispunjeni STS kriteriji iz čl. 20 do 22, 24 do 26 ili 28 do 31 ovih Pravila.
- (5) ESMA objavljuje STS obavještanje na svojoj službenoj internet stranici.
- (6) Inicijatori i sponzori obavještavaju svoje nadležne organe i određuju jedan organ kao primarni kontakt za investitore i nadležne organe.
- (7) Inicijator, sponzor ili SSPE mogu koristiti usluge treće strane ovlaštene prema članu 33 ovih Pravila za procjenu ispunjavanja čl. 19 do 22, člana 23 do 26 ili člana 27 do 31 ovih Pravila.
- (8) Korišćenje usluge iz stava 7 ovog člana ne utiče ni u kojem slučaju na odgovornost inicijatora, sponzora ili SSPE u vezi s njihovim pravnim obavezama prema ovim Pravilima i korišćenje te usluge ne mijenja obaveze institucionalnih investitora iz člana 5 ovih Pravila.
- (9) Ako se koristi ovlaštena treća strana, STS obavještanje mora sadržavati izjavu da je ta treća strana potvrdila usklađenost sa STS kriterijima.
- (10) Obavještanje mora navesti ime ovlaštene treće strane, sjedište i nadležni organ koje ju je ovlastio.
- (11) Ako inicijator ili izvorni zajmodavac nije kreditna institucija ili investiciono društvo, kako je definisano u članu 4 stav 1 tač. 1 i 2 Regulative (EU) br. 575/2013, obavještanje iz stava 1 ovog člana mora biti propraćeno:
 - 1) potvrdom inicijatora ili izvorog zajmodavca da kreditiranje temelji na čvrstim i dobro definiranim kriterijima i jasno utvrđenim procesima odobravanja, izmjene, obnove i finansiranja kredita te da su uspostavljeni učinkoviti sustavi za primjenu tih procesa u skladu s članom 9 ovih Pravila;
 - 2) izjavom inicijatora ili izvorog zajmodavca o tome je li kreditiranje iz tačke 1 ovog stava predmet nadzora.
- (12) Inicijator i, gdje je primjenjivo, sponzor, odmah obavještavaju ESMA-u i informiraju nadležno tijelo ako sekjuritizacija više ne zadovoljava zahtjeve čl. 19 do 22, člana 23 do 26 ili člana 27 do 31 ovih Pravila.
- (13) ESMA održava na svojoj službenoj internet stranici spisak svih sekjuritizacija za koje su inicijatori i sponzori dostavili obavještanje o ispunjavanju zahtjeva čl. 19 do 22, člana 23 do 26 ili člana 27 do 31 ovih Pravila.

- (14) ESMA dodaje svaku takvu sekjuritizaciju odmah i ažurira spisak ako sekjuritizacija više nije STS prema odluci nadležnih tijela ili obavijesti inicijatora/sponzora.
- (15) Ako je nadležni organ izrekao administrativne sankcije prema članu 37 ovih Pravila, odmah o tome obavještava ESMA-u, koja to odmah označava na spisku.

Treća strana koja provjerava STS usklađenost

Član 33

- (1) Treća strana iz člana 32 stav 2 ovih Pravila mora biti ovlaštena od strane nadležnog organa za procjenu usklađenosti sekjuritizacija sa STS kriterijumima iz čl. 19 do 22, člana 23 do 26 ili člana 27 do 31 ovih Pravila.
- (2) Nadležni organ dodjeljuje ovlaštenje ako su ispunjeni sljedeći uslovi:
 - 1) treća strana naplaćuje samo nediskriminirajuće i troškovno utemeljene naknade inicijatorima, sponzorima ili SSPE-ima koji su predmet njene procjene, bez razlikovanja naknada zavisno od rezultata procjene;
 - 2) treća strana nije regulisana institucija u smislu člana 2 stav 4 Direktive 2002/87/EC niti agencija za kreditni rejting u smislu člana 3 stav 1 tačka 2 Regulative (EC) br. 1060/2009, i obavljanje drugih djelatnosti treće strane ne ugrožava nezavisnost i integritet procjene;
 - 3) treća strana ne pruža nikakve oblike savjetodavnih, revizorskih ili sličnih usluga inicijatoru, sponzoru ili SSPE-u uključenom u sekjuritizacije koje procjenjuje;
 - 4) članovi uprave treće strane imaju profesionalne kvalifikacije, znanje i iskustvo odgovarajuće za zadatak treće strane, te su ugledni i poštjeni;
 - 5) upravni odbor treće strane uključuje najmanje jednu trećinu, ali ne manje od dva, nezavisna člana;
 - 6) treća strana poduzima sve potrebne mjere da osigura da provjera STS usklađenosti nije pogodena postojećim ili potencijalnim sukobima interesa ili poslovnim odnosima koji uključuju treću stranu, njene akcionare, članove, menadžere, zaposlene ili bilo koje drugo fizičko lice na raspolaganje trećoj strani.
 - 7) Treća strana mora uspostaviti, održavati, sprovoditi i dokumentovati efikasan interni sistem kontrole za sprovođenje politika i procedura koje identifikuju i sprječavaju sukobe interesa.
 - 8) Identifikovani sukobi interesa moraju se ukloniti ili ublažiti i neodloživo otkriti.
 - 9) Treća strana mora osigurati nezavisnost procjene STS usklađenosti i periodično nadzirati i revidirati te politike i procedure kako bi procijenila njihovu efikasnost i eventualnu potrebu za ažuriranjem;
 - 10) treća strana mora pokazati da ima odgovarajuće operativne zaštite i interne procese koji joj omogućuju procjenu STS usklađenosti.
- (3) Nadležni organ povlači ovlaštenje ako ocijeni da treća strana značajno ne ispunjava navedene uslove.
- (4) Ovlaštena treća strana mora bez odlaganja obavijestiti nadležni organ o svim materijalnim promjenama informacija iz stava 1 ovog člana ili o drugim promjenama koje bi mogle uticati na procjenu nadležnog organa.
- (5) Nadležni organ može naplatiti trećoj strani troškovno utemeljene naknade za pokriće potrebnih troškova procjene zahtjeva za ovlaštenje i za naknadni nadzor ispunjavanja uslova iz stava 1 ovog člana.

Oznaka nadležnih organa

Član 34

- (1) Poštovanje obaveza iz člana 5 ovih Pravila nadziru sljedeći nadležni organi, u skladu s ovlaštenjima utvrđenim relevantnim pravnim aktima:
 - 1) za osiguravajuća i reosiguravajuća društva: nadležni organ imenovan prema tački 10 član 13 Direktive 2009/138/EC;
 - 2) za upravitelje alternativnih investicionih fondova (AIFM): nadležni organ imenovan prema članu 44 Direktive 2011/61/EU;
 - 3) za UCITS fondove i UCITS društva za upravljanje: nadležni organ imenovan prema članu 97 Direktive 2009/65/EC;
 - 4) za institucije za obavezno penziono osiguranje: nadležni organ imenovan prema tački (g) član 6 Direktive 2003/41/EC;
 - 5) za kreditne institucije i investiona društva: nadležni organ imenovan prema članu 4 Direktive 2013/36/EU, uključujući ECB za specifične zadatke iz Regulative (EU) 1024/2013.
- (2) Nadležni organi koji nadziru sponzore prema Direktivi 2013/36/EU takođe nadziru usklađenost s obavezama iz čl. 6, 7, 8 i 9 ovih Pravila.
- (3) Ako su inicijatori, prvobitni zajmodavci i SSPE-i nadzirane institucije prema Direktivama 2003/41/EC, 2009/138/EC, 2009/65/EC, 2011/61/EU i 2013/36/EU ili Regulativi (EU) 1024/2013, nadležni organi imenovani prema tim aktima, uključujući ECB za svoje specifične zadatke, nadziru njihovu usklađenost s čl. 6 do 9 ovih Pravila.
- (4) Za inicijatore, prvobitne zajmodavce i SSPE-e koji su osnovani u EU i nisu obuhvaćeni zakonodavstvom iz stava 3 ovog člana, države članice moraju imenovati jedan ili više nadležnih organa koji će nadzirati usklađenost s obavezama iz čl.6 do 9 ovih Pravila.
- (5) Države članice moraju obavijestiti Komisiju i ESMA-u o imenovanju najkasnije do 1. januara 2019.
- (6) Ova obaveza se ne odnosi na subjekte koji samo prodaju plasmane u okviru ABCP programa ili druge sekjuritizacije i ne vrše redovno sekjuritiziranje plasmana.
- (7) Države članice moraju imenovati nadležne organe koji nadziru:
 - 1) usklađenost inicijatora, sponzora i SSPE-a s čl. 18 do 32 ovih Pravila,
 - 2) usklađenost trećih strana s članom 33 ovih Pravila.
- 3) Rok za obavještanje Komisije i ESMA-e je 10. oktobar 2021.
- 4) Dok se ne imenuje nadležni organ za čl. 27 do 31, nadležni organ za čl. 18 do 32 primjenjuje se i na čl. 27 do 31 ovih Pravila.
- (8) Stav 5 ovog člana se ne odnosi na subjekte koji samo prodaju plasmane u ABCP programu ili drugoj sekjuritizaciji, a ne vrše redovno sekjuritiziranje i u tom slučaju inicijator ili sponzor provjerava ispunjavanje obaveza.
- (9) ESMA osigurava dosljednu primjenu i izvršenje obaveza iz čl. 18 do 32 ovih Pravila u skladu s Uredbom (EU) 1095/2010, prati EU tržište sekjuritizacije i može primijeniti privremene intervencijske mjere prema Regulativi (EU) 600/2014.
- (10) ESMA objavljuje i ažurira listu nadležnih organa na svojoj internet stranici.

Ovlašćenja nadležnih organa

Član 35

- (1) Svaka država članica osigurava da nadležni organi imenovani prema članu 34 st. 1 do 5 ovih Pravila imaju sve potrebne supervizijska, istražna i sankcionišuća ovlašćenja za izvršenje dužnosti prema ovim Pravilima.
- (2) Nadležni organi redovno pregledavaju aranžmane, procese i mehanizme koje primjenjuju inicijatori, sponzori, SSPE-i i prvobitni zajmodavci kako bi osigurali usklađenost.
- (3) Pregled uključuje:
 - 1) procese za mjerenje i održavanje ekonomskog interesa u skladu s članom 6 stav 1 ovih Pravila i prikupljanje informacija prema članu 7 ovih Pravila;

- 2) za plasmane koji nisu NPE sekjuritizacije:
 - a) kreditne kriterije za redovne plasmane (član 9 ovih Pravila);
 - b) standarde za odabir i cijenu neperformirajućih plasmana (član 9 stav 1 ovih Pravila).
- 3) za STS sekjuritizacije koje nisu ABCP: procesi za usklađenost s članom 20 st. 7 do 12, član 21 stav 7 i član 22 ovih Pravila.
- 4) za STS sekjuritizacije unutar ABCP programa: procesi za usklađenost sa članom 24 (ABCP transakcije) i član 26 st. 7 i 8 ovih Pravila (ABCP programi).
- 5) za NPE sekjuritizacije: procesi za sprečavanje zloupotrebe derogacija člana 9 stav 1 ovih Pravila.
- 6) za STS "on-balance-sheet" sekjuritizacije: procesi za usklađenost s čl. 28 do 31 ovih Pravila.
- (4) Nadležni organi osiguravaju da rizici iz sekjuritizacija, uključujući reputacijske rizike, budu evaluirani i adresirani kroz politike i procedure inicijatora, sponzora, SSPE-a i prvobitnih zajmodavaca.
- (5) Nadležni organi nadziru uticaj učestvovanja u sekjuritizaciji na stabilnost finansijske institucije, uključujući:
 - 1) veličinu kapitalnih rezervi;
 - 2) veličinu likvidnosnih rezervi;
 - 3) likvidnosni rizik investitora zbog nesklada dospjeća finansiranja i investicija.
- (6) Ako postoji materijalni rizik za finansijsku stabilnost, nadležni organi preduzimaju mjere i izvještavaju ESRB i odgovarajuće makroprudencijalno tijelo.
- (7) Nadležni organi nadziru moguće zaoblazanje obaveza člana 6 stav 2 ovih Pravila i osiguravaju primjenu sankcija prema čl. 37 i 38 ovih Pravila.

Makroprudencijalni nadzor tržišta sekjuritizacije

Član 36

- (1) U granicama svog mandata, ESRB (Evropsko vijeće za sistemski rizik) odgovorno je za makroprudencijalni nadzor tržišta sekjuritizacije u Uniji.
- (2) Radi doprinosa sprečavanju ili ublažavanju sistemskih rizika po finansijsku stabilnost u Uniji, koji proizilaze iz razvoja u finansijskom sistemu, i uzimajući u obzir makroekonomski razvoj, kako bi se izbjegla periodična rasprostranjena finansijska kriza, ESRB kontinuirano prati razvoj tržišta sekjuritizacije.
- (3) Kada ESRB to smatra potrebnim, a najmanje svakih tri godine, u saradnji sa EBA, objavljuje izvještaj o implikacijama za finansijsku stabilnost tržišta sekjuritizacije, s ciljem isticanja rizika po finansijsku stabilnost.
- (4) Bez uticaja na stav 2 ovog člana i izvještaj, ESRB će u bliskoj saradnji sa ESAs do 31. decembra 2022. objaviti izvještaj koji procjenjuje uticaj uvođenja STS on-balance-sheet sekjuritizacija na finansijsku stabilnost i moguće sistemske rizike, uključujući rizike koncentracije i međusobne povezanosti među prodavcima ne-javne kreditne zaštite.
- (5) Izvještaj ESRB-a uzima u obzir specifičnosti sintetičke sekjuritizacije, odnosno njen tipično prilagođen i privatni karakter na finansijskim tržištima, i ispituje da li tretman STS on-balance-sheet sekjuritizacije doprinosi ukupnom smanjenju rizika u finansijskom sistemu i boljem finansiranju realne ekonomije.
- (6) Prilikom izrade izvještaja, ESRB koristi razne relevantne izvore podataka, uključujući:
 - 1) podatke koje prikupljaju nadležni organi u skladu sa članom 7 stav 1 ovih Pravila;
 - 2) rezultate revizija koje sprovode nadležni organi prema članu 35 stav 2 ovih Pravila;
 - 3) podatke koji se nalaze u repozitorijumima sekjuritizacije prema članu 10 ovih Pravila.
- (7) U skladu sa članom 16 Regulative (EU) br. 1092/2010, ESRB daje upozorenja i, kada je prikladno, izdaje preporuke za korektivne mjere u vezi sa rizicima iz st. 2 i 3 ovog člana, uključujući prikladnost izmjene nivoa zadržavanja rizika ili drugih makroprudencijalnih mjera.
- (8) U roku od tri mjeseca od dana dostavljanja preporuke, primalac preporuke je, u skladu sa članom 17 Regulative (EU) br. 1092/2010, dužan obavijestiti Evropski parlament, Savjet, Komisiju i ESRB o preduzetim mjerama i dati opravdanje za eventualno nepreduzimanje akcija.

Administrativne sankcije i korektivne mjere

Član 37

- (1) Bez uticaja na pravo država članica da predviđaju i izriču krivične sankcije prema članu 39 ovih Pravila, države članice uspostavljaju pravila koja propisuju odgovarajuće administrativne sankcije i korektivne mjere, primjenjive najmanje u slučajevima kada:
 - 1) inicijator, sponzor ili originalni zajmodavac ne ispunjava zahtjeve iz člana 6 ovih Pravila;
 - 2) inicijator, sponzor ili SSPE ne ispunjava zahtjeve iz člana 7 ovih Pravila;
 - 3) inicijator, sponzor ili originalni zajmodavac ne ispunjava kriterijume iz člana 9 ovih Pravila;
 - 4) inicijator, sponzor ili SSPE ne ispunjava zahtjeve iz člana 18 ovih Pravila;
 - 5) sekjuritizacija je označena kao STS, a inicijator, sponzor ili SSPE te sekjuritizacije ne ispunjava zahtjeve iz čl. 19 do 22, 23 do 26 ili 27 do 31 ovih Pravila;
 - 6) inicijator ili sponzor daje zavaravajuću notifikaciju prema članu 32 stav 1 ovih Pravila;
 - 7) inicijator ili sponzor ne ispunjava zahtjeve iz člana 32 stav 4 ovih Pravila;
 - 8) treća strana, ovlašćena prema članu 33 ovih Pravila, ne obavijesti nadležni organ o o značajnim promjenama informacija ili drugim promjenama koje bi mogle uticati na procjenu nadležnog organa.
- (2) Države članice osiguravaju da se administrativne sankcije i korektivne mjere efektivno primjenjuju.
- (3) Sankcije i mjere moraju biti efikasne, proporcionalne i odvraćajuće.
- (4) Države članice daju nadležnim organima ovlašćenje da primijene najmanje sljedeće sankcije i mjere:
 - 1) javnu objavu identiteta fizičkog ili pravnog lica i prirode prekršaja (član 42 ovih Pravila);
 - 2) nalog da lice prekine nelegalno ponašanje i spriječi njegovo ponavljanje;
 - 3) privremenu zabranu članovima uprave ili drugim odgovornim licima da obavljaju funkcije upravljanja;
 - 4) u slučaju prekršaja iz stava 1 ovog člana, privremenu zabranu inicijatoru i sponzoru da daju notifikaciju o STS sekjuritizaciji prema članu 32 stav 1 ovih Pravila;
 - 5) maksimalnu novčanu administrativnu sankciju za fizičko lice od najmanje 5.000.000 EUR ili odgovarajuća vrijednost u nacionalnoj valuti;
 - 6) maksimalnu novčanu sankciju za pravno lice od najmanje 5.000.000 EUR ili do 10% ukupnog godišnjeg neto prometa pravnog lica;
 - 7) maksimalnu novčanu sankciju od najmanje dvostruke vrijednosti koristi ostvarene prekršajem;
 - 8) u slučaju prekršaja iz tačke h stav 1 ovog člana, privremeno povlačenje ovlašćenja treće strane ovlašćene da provjerava usklađenost sekjuritizacije sa čl. 19 do 31 ovih Pravila.
- (5) Kada se odredbe iz st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju na pravna lica, nadležni organi mogu primijeniti sankcije i na članove uprave i druga odgovorna lica prema nacionalnom pravu.
- (6) Države članice osiguravaju da je svaka odluka o izricanju sankcija ili korektivnih mjera pravilno obrazložena i da postoji pravo na žalbu.

Primjena ovlašćenja za izricanje administrativnih sankcija i korektivnih mjera

Član 38

- (1) Nadležni organi sprovode ovlaštenja za izricanje administrativnih sankcija i korektivnih mjera iz člana 37 ovih Pravila u skladu sa svojim nacionalnim pravnim okvirima, prema potrebi:
 - 1) direktno;
 - 2) u saradnji sa drugim organima;
 - 3) pod svojom odgovornošću putem delegiranja drugim organima;
 - 4) podnošenjem zahtjeva nadležnim sudskim organima.
- (2) Pri određivanju vrste i nivoa administrativne sankcije ili korektivne mjere iz člana 37 ovih Pravila, nadležni organi uzimaju u obzir stepen namjernosti ili nepažnje prekršaja i sve druge relevantne okolnosti, uključujući, gdje je prikladno:
 - 1) značaj, ozbiljnost i trajanje prekršaja;
 - 2) stepen odgovornosti fizičkog ili pravnog lica odgovornog za prekršaj;
 - 3) finansijsku snagu odgovornog lica;
 - 4) važnost ostvarene koristi ili izbjegnutih gubitaka od strane odgovornog lica, u mjeri u kojoj se mogu utvrditi;
 - 5) gubitke koje je prekršajem pretrpjelo treće lice, u mjeri u kojoj se mogu utvrditi;
 - 6) nivo saradnje odgovornog lica sa nadležnim tijelom, bez uticaja na potrebu oduzimanja nezakonito stečene koristi ili izbjegnutih gubitaka;
 - 7) prethodne prekršaje odgovornog lica.

Krivične sankcije

Član 39

- (1) Države članice mogu odlučiti da ne predviđaju administrativne sankcije ili korektivne mjere za prekršaje koji podliježu krivičnim sankcijama prema njihovom nacionalnom pravu.
- (2) Ako su države članice, u skladu sa stavom 1 ovog člana, predvidjele krivične sankcije za prekršaje iz člana 37 stav 1 ovih Pravila, one moraju osigurati odgovarajuće mjere kako bi nadležni organi imala sva potrebna ovlaštenja za:
 - 1) saradnju sa sudskim, tužilačkim ili kriminalističkim organima unutar svoje nadležnosti;
 - 2) dobijanje specifičnih informacija u vezi sa krivičnim istragama ili postupcima pokrenutim zbog prekršaja iz člana 37 stav 1 ovih Pravila;
 - 3) pružanje tih informacija drugim nadležnim organima, kao i ESMA, EBA i EIOPA, radi ispunjavanja obaveza saradnje iz ovih Pravila.

Obaveze obavještavanja

Član 40

- (1) Države članice moraju obavijestiti Evropsku Komisiju, ESMA-u, EBA-u i EIOPA-u o zakonima, propisima i administrativnim odredbama koje sprovode ovo poglavlje, uključujući sve relevantne odredbe krivičnog prava, do 18. januara 2019. godine.
- (2) Države članice takođe moraju bez odlaganja obavijestiti Komisiju, ESMA-u, EBA-u i EIOPA-u o svim naknadnim izmjenama tih propisa.

Saradnja između nadležnih organa i ESAs

Član 41

- (1) Nadležni organi iz člana 34 ovih Pravila i ESMA, EBA i EIOPA moraju blisko saradivati i razmjenjivati informacije radi obavljanja svojih dužnosti iz čl. 35 do 39 ovih Pravila.
- (2) Nadležni organi moraju uskladiti nadzor kako bi:
 - 1) identifikovali i ispravili prekršaje;
 - 2) razvijala i promovisala najbolje prakse;
 - 3) olakšala saradnju;
 - 4) osigurala konzistentnost tumačenja;
 - 5) obezbijedila procjene preko jurisdikcija u slučaju neslaganja.
- (3) U okviru Zajedničkog odbora Evropskih nadzornih tijela osniva se poseban odbor za sekjuritizaciju, unutar kojeg nadležni organi blisko saraduju kako bi obavljala dužnosti iz čl. 35 do 39 ovih Pravila.
- (4) Ako nadležno tijelo utvrdi da je došlo do kršenja jednog ili više zahtjeva iz čl. 6 do 32 ovih Pravila, ili ima osnovane sumnje u to, ono mora informisati nadležni organi entiteta ili entiteta za koje se sumnja da su prekršili propis o svojim nalazima u dovoljno detaljnom obliku.
- (5) Nadležni organi koja su uključena moraju blisko koordinisati nadzor kako bi se osigurala konzistentne odluke.
- (6) Ako prekršaj iz stava 4 ovog člana posebno uključuje netačno ili obmanjujuće objave prema članu 32 stav 1 ovih Pravila, nadležni organ koji je utvrdio prekršaj mora bez odlaganja obavijestiti nadležni organ entiteta označenog kao prva kontakt tačka prema članu 32 stav 1 ovih Pravila.
- (7) Nadležni organo prve kontakt tačke tada informiše ESMA-u, EBA-u i EIOPA-u i sprovodi postupak iz stava 6 ovog člana.
- (8) Po prijemu informacija iz stava 4 ovog člana, nadležno tijelo entiteta koji se sumnjiči za prekršaj mora u roku od 15 radnih dana poduzeti sve neophodne mjere za otklanjanje prekršaja i obavijestiti ostala nadležni organi koja su uključena, posebno nadležni organi inicijatora, sponzora i SSPE, kao i nadležni organi imaoca sekjuritizacionih pozicija, kada su poznata.
- (9) Ako se nadležni organi ne slažu u vezi sa procedurom ili sadržajem akcije ili neaktivnosti, moraju bez odlaganja obavijestiti sva druga uključena nadležni organi o neslaganju.
- (10) Ako se neslaganje ne riješi u roku od tri mjeseca od dana kada su sva nadležni organi obaviještena, predmet se upućuje ESMA-i u skladu sa čl. 19 ovih Pravila i, gdje je primjenjivo, čl. 20 Regulative (EU) br. 1095/2010.
- (11) Rok za pomirenje iz čl. 19 stav 2 Regulative 1095/2010 je jedan mjesec.
- (12) Ako nadležni organi smatraju da se prekršaj odnosi na nepoštovanje člana 18 ovih Pravila u dobroj vjeri, mogu odobriti inicijatoru, sponzoru i SSPE-u rok do tri mjeseca za ispravljanje prekršaja, računajući od dana kada su informisani.
- (13) Tokom perioda iz stava 12 ovog člana, sekjuritizacija koja se nalazi na listi ESMA-e prema članu 32 ovih Pravila ostaje STS i zadržava se na listi.
- (14) Ako jedno ili više nadležnih tijela smatra da prekršaj nije ispravno otklonjen u zadanom roku, primjenjuje se stav 1 ovog člana.
- (15) Tri godine nakon primjene ovih Pravila, ESMA provodi peer review u skladu sa čl. 30 Regulative (EU) br. 1095/2010 o implementaciji kriterijuma iz članova 19 do 26 ovih Pravila.

Objavlivanje administrativnih sankcija

Član 42

- (1) Države članice moraju osigurati da nadležni organi objavljuju na svojim zvaničnim internet stranicama, bez odlaganja i minimalno, svaku odluku kojom se izriče administrativna sankcija protiv koje nije dozvoljena žalba, a koja se izriče zbog kršenja čl. 6, 7, 9 ili 32 stav 1 ovih Pravila, nakon što je lice na koje se odnosi sankcija obaviješteno o odluci.

- (2) Objavljivanje iz stava 1 ovog člana mora uključivati informacije o:
- 1) vrsti i prirodi prekršaja,
 - 2) identitetu odgovornih osoba,
 - 3) izrečenim sankcijama.
- (3) Ako nadležni organ smatra da bi objavljivanje identiteta:
- 1) kod pravnih lica, ili
 - 2) kod fizičkih lica i njihovih ličnih podataka, bilo neosnovano ili nesrazmjerno nakon procjene slučaj po slučaj, ili ako objavljivanje ugrožava stabilnost finansijskih tržišta, ili aktivnu krivičnu istragu, ili bi, koliko se može odrediti, prouzrokovalo nesrazmjernu štetu osobi na koju se odnosi, države članice moraju osigurati da nadležni organi:
 - a) odlože objavljivanje odluke o administrativnoj sankciji dok ne prestanu razlozi za neobjavljivanje;
 - b) objave odluku anonimno, u skladu sa nacionalnim pravom; ili
 - c) uopšte ne objave odluku ako opcije a i b ovog stava nisu dovoljne da osiguraju da stabilnost finansijskih tržišta ne bude ugrožena, ili proporcionalnost objavljivanja odluka u odnosu na mjere koje se smatraju manje značajnim.
- (4) Ako je odluka da se sankcija objavi anonimno, objavljivanje relevantnih podataka može biti odloženo.
- (5) Ako nadležni organ objavljuje odluku o administrativnoj sankciji protiv koje je dozvoljena žalba pred nadležnim sudovima, nadležni organi moraju odmah dodati na zvaničnu internet stranicu:
- 1) tu informaciju i
 - 2) sve naknadne informacije o ishodu žalbe.
- (6) Svaka sudska odluka kojom se poništava odluka o administrativnoj sankciji takođe mora biti objavljena.
- (7) Nadležni organi moraju osigurati da objava iz st. 1 do 4 ovog člana ostane na zvaničnoj internet stranici najmanje pet godina od dana objavljivanja.
- (8) Lični podaci sadržani u objavi mogu se čuvati na zvaničnoj internet stranici nadležnog organa samo onoliko koliko je potrebno u skladu sa važećim pravilima zaštite podataka.
- (9) Nadležni organi moraju informisati ESMA-u o svim izrečenim administrativnim sankcijama, uključujući, gdje je primjenjivo, svaku žalbu u vezi s tim i njen ishod.
- (10) ESMA održava centralnu bazu podataka administrativnih sankcija koje su joj dostavljene. Ta baza podataka je dostupna samo ESMA-i, EBA-i, EIOPA-i i nadležnim organima i ažurira se na osnovu informacija koje nadležni organi dostavljaju u skladu sa stavom 6 ovog člana.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Stupanje na snagu

Član 43

- (1) Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.
- (2) Primjena ovih pravila započinje od dana početka primjene odredaba Zakona o tržištu kapitala („Službeni list Crne Gore“, broj 16/2026).

Broj: 05/1-155/1-26
Podgorica, 20. 2. 2026. godine

Predsjednik Komisije,
Željko Drinčić, s.r.

